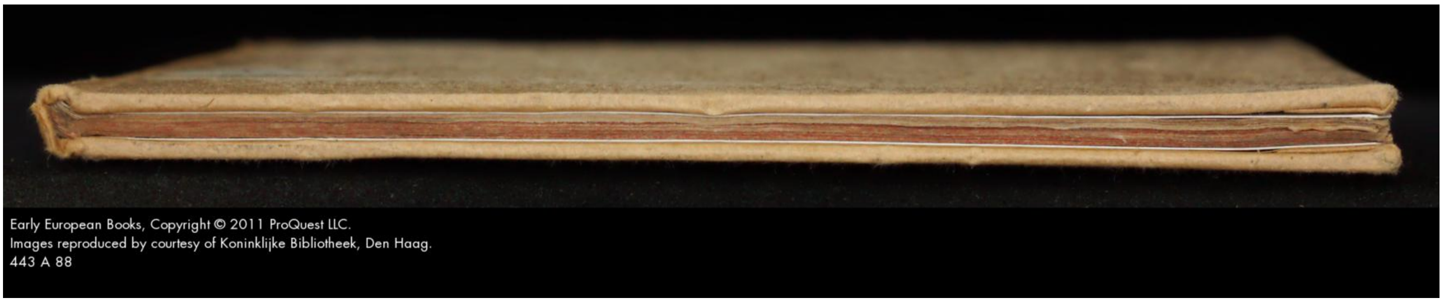
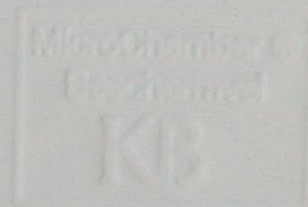
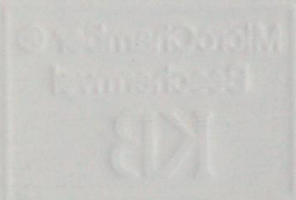

A. V. MILLERTS
HARCILIA
Treur-Spel.

Ghespeelt op d'Oude Camer in Liefd' bloeyende, den 1. Februarij. ANNO 1632.

t'AMSTERDAM.

Voor *Dirck Cornelisz. Houthaeck*, Boeck-vercooper op de Nieuwe-Zydts Kolck int Bourgoens Cruys,

Spels Inhoudt.

E *Koninck* van *Vranckrijck* een eenighe Dochter hebbende, genaemt *Harcilia*, doet de selfde sorgvuldighlyck opqueken, alsose uytermaten schoon was: *Phelander* een Prins en Vassael van haer Vaders Ryck, versocht haer ten huwelyck, dat den *Koninck* toestaet, midts dat het met haer wille is: *Harcilia* in't teghendeel verlieft op *Belcarius*, die maer een arm Edelman van de *Koninck* is, doch ryck van deuchden en lichamelycke schoonheyt, die haer immers soo vierich mint *Harcilia* van haer volck op de Iacht verdwaelt zynde, gheraeckt by de *Harderinnetjens*, ende weynich tyt daer nae in de handen vande *Satyrs*, diese verkrachten wilden, daerse door *Beleario* en twee *Herders* uyt verlost wort, *Phelander* daer op bykomende, openbaert *Hercilia* syn minne, die hem minnelyck bejeghent, en eyndight het eerste deel van dit Spul. *Harcilia* openbaert aen haer Staet-Dochter *Lerdenia* de minne die sy *Belcarius* draecht, die haer sulcx afraet; sy randt *Belcarius* selfs aen, haer Huwelic of Boelschap wort tusschen hun beyden be-edicht, met uytstel van gelegentheyt van tydt, de *Koninck* als boven gheseyt is, belooft haer *Phelander* tot een wettige Huys-vrouw: *Belcarius* door een Brief van H*arcilia* verwitticht zynde om by haer te komen, geniet zyn wensch van de Princesse, dat *Phelander* door Duyvelsche konst te weeten komt, ende openbaert het den *Koninck*: den *Koninck* daer van versekert zynde, doet *Belcarius* vangen, ende gebiet hem inde gevangenisse het lyf te openen, ende hem het harte daer uyt levende te ryten, dat hy in een goude Kop aen zyn Dochter doet brengen, met aenseegginghe hoe 't met haer Lief vervaren was, hoopende dat sy daer door de sotte liefde soude vergeten, maer sy de lucht daer van, te vooren wech hebbende, heeft eenich vergift by haer bekomen, datse inde Kop by 't hart giet van *Belcarius*, ende nae dat sy teghen haer Vader haer stuck verdedicht heeft, drinckt sy den dranck uyt daer sy in raserny af sterft, de droeve Vader op't eynde komende als't te laet is, sterft daer nae in weynich tyt van ongeneuchte.

Toneel is't Coninckliјcke Hof van *Parijs*.

Tot reghelvoeringhe 't geen de treffelycke *Poët Terentius* in syn 3. *Comedie Scena* 5. *Act*.4. seyt:

Jus Summum sæpe, summa malitia est.

Dat is/

Dat al te strenghe straf
Meer quaet als goet oytgaf.

Personagien.

PHELANDER. BELCARIUS.	*Adel.*
CHRISTYN MARI	*Harderinnen.*
HARCILIA	*Princesse van Vranckryck*
Twee SATYRS	
TYTER PASQUYN	*Twee Herders*
MANDONIUS	*Edelman*
LERDENIA	*Staet-Dochter*
KONINCK	van Vranckryck
SOPHIA	*Een Adel, stom*
LUBBERT	*Knecht van Phelander*
MARCO	*Toveres*
Twee DUYVELS	*Stom*
PANDORA	*Tweede Staet-Dochter*
MORPHEUS	*Inde schim van Belcarius.*

EERSTE-DEEL.

Eerste Uytkomste.

PHELANDER en BELCARIVS.

BElcarius, 't misvertrou comt uyt mijn groote lust.
Belcar. Myn heer en twijffelt, niet weest daer heel in gerust:
Pheland Nochtans de ommeganck/en can u niet verschoonen/
Noch minder 't soet ghelaet/dat zy u gaet betoonen/
My isse stuur/en wars/als sy u wat gebiet
't Is met ooch lonckingh/ja aenlockingh ist/ick siet,
V handen staech by een/'t zijn enckel toveryen/
Datse Philander niet so waert als u mach lyen:
Hoe ick haer meerder lief/hoe sy my meerder haet:
Mijn goet doen dat verweckt haer bitterlijck tot quaet/
Mijn beweecht hart/verhart haer hart/ist om verdragen?
Mijn siel is afghesloost /mijn stem al hees van klagen/,
Noch sie ickt mogelijckst/ter aerden neer/tot niet/
En d'inbeeldingh my zeyt/dat het door u geschiet:
Door u/om dat ick sie dat al u wercken streeken
Als een verliefde/om haer wederliefd' te wecken/
En dat noch 't gruwelijckst/mijn ziele quelt in pijn:
Is/om dat al haer dienst/schijnt door u dienst te zyn:
Belcarus die ist al/Belcarus als gesienste/
Moet juyst haer dienste doen/of dienst acht sy geen dienste/
Staech binje doch by haer/deurgaende meest altijt/
Bedenckt dat het my doot en onverdraechlijck spijt.
Belcar. Phelander noyt dacht ick dat in u edelheden/
De achterdocht/wantrou/misverstant en onreden
Sou plaetsen/mijn heer/ick dien gelijck ghy weet/
Met recht ick dan volbrengh het geen dat ghy my heet.
Pheland Dat sy nu mee gebood'/so soud myn twijffel heelen.
Belcar. V hoocheyt is te hooch/sy durft u niet beveelen:
Ick leef tot dienstbaerheyt/en ghy te sijn geeert.
Pheland Nochtans myn ziel 't gebodt wel van Me-vrou begeert/,
Hercilia! gebiedt/gebiet en doet my leven/
Philander sal u dienst na u geboden geven/
Lonckt lieffelijck op mijn/ Belcarius verlaet/
Hy is u ongelijck/zijn staet en is geen staet.
Belcar. Phelander wel hoe nu? u reden zijn op't hertsten/
V bloet dat jaecht door een/het schijnt u hert wil bersten
Door beuselingh/die u te raet'len leyt int hooft
Door liefd'/dat ick haer lief/ of sy my lieft/gelooft/
Gelijck ghy selver seght/dat haer voordachte sinnen

 Geen

Geen dienaer arm en slecht (als ick ben) en gae minnen.

Pheland. O kleyn geringe staet dat is mijn meeste troost/
Een Vondelingh? o neen! Bel. Nu is u last verpoost.

Pheland. Het waer onmooghelijck dat sy u soude eeren.

Belcar. Wel 't is onmooghelijck / Phe. Oft most zijn deur u kleeren?
Belcarius ghy pronckt / u kleynheyt heeft geen schrick
Ghy gaet verciert trots my ja braver noch als ick.
Het schijnt u moedicheyt wel gaeren sou verduysteren
Myn Coninckltjcke stam / die als een strael moet luysteren
Over de gantsche aert. Maer siet ons onderschepdt
Wel innerlijck van staet en niet van buyten leyt.
Soo kan het oock / dat mijn Hercilia ghetooghen
U heeft in haer/soo recht door het gesicht en ooghen.
Sy neemt misschien op merck aen 't geen sy uytlijck siet/
Jy schijnt wat aengenaem / maer seght wat sinje ? niet.

Belcar. Phelander 'tis uyt nijdt / nijdt heeft u hert beseten.

Pheland. Nijdt is het / om myn lief / nijdt heeft myn ziel gebeten.

Belcar. En afgunst tot myn luc / Phe. Neen hoort na myn verklaren
Belcarius ick wens u altijt wel te varen/
En 'k gun u al myn staet / soo ghy my wenst / en meent
Dat ick mach / met myn lief / zijn lieffelijck vereent

Belcar. Phelander wel hoe nu / kan myn wenschen u baten ?
'k Wens u Hercilia, Phe. Jy mostse dan verlaten.

Belcar. Verlaten die daer ick noyt geen gedacht toe droech.
't Is buyten reen / vaert wel / Phe. Vertoeft 't is noch te vroech

Belcar. Ick heb myn tijt van doen den Adel gaet uyt jagen.

Pheland. Myn mistrou is gestilt / ay hoort 'k moet u wat vragen/
Belcarius bedenckt waerom dat sy my haet?

Belcar. Noyt hoorden ick deur haer / van u / het minste quaet.

Pheland. Sy weygert my als ick haer liefde voor ga houwen.

Belcar. Soo langh haer vader leeft / seyt sy / van niet te trouwen.

Pheland. Dats waer / maer sou de liefd' die sy my dragen siet
Haer sottelijck verbont connen ontbinden niet?

Belcar. Dat most dan zijn deur tijt / tijt cost het doen verwinnen.

Pheland. Tijt nam ick wel / soo 'ck wist haer niemant gingh beminnen.

Belcar. Niemant niet soo ick merck sy weerliefd' toonen gaet.

Pheland. Alst was 't most zijn aen my van Coninckltjcke staet.

Belcar. Niemant u overtreft / Phe. Niet waer / oock braef van leden.

Belcar. En schoon van aensicht mee / wel levent / fris van zeden.

Pheland. Mismaeckt en ben ick niet / Bel. Jy weerstraelt daer je gaet.

Pheland. Wat sou ick. Bel. Tis een lust / eer voor die by je staet.

Pheland. Nu nu het sal wel zijn dorst ick myn liefd' weer klagen.

Belcar. Ick weet goe raet myn Heer / wy gaen doch daeltjck jagen
Verselt Me-vrou eer sacht met lieffelijcke spraeck/
Vleyt haer ghelijck jy kunt / Phe. Dats een gewisse saeck.
Ick sal gaen jagen ach ! wilden de Gooden langen

Dat

Dat ick mijn lieve wilt mocht in myn armen vangen.
Belcarius wat troost / wat lussens sou myn ziel
Ghenieten ? soo het luck / my soo geluckich viel.
Belcar. 't Is moothelijck myn Heer. Phe. Ick moet het beste hopen.
Belcar. Hoopt en hout goede moet. Phe. Mijn hert dat opent open
Door enckelich gedacht. Belcarius ick gae heen/
By myn Hercilia! ick acht/sy is alleen.
Met suchjens sal ick haer myn trouwe liefd' ontoomen
Als wandelend' in't gras onder de groene boomen/
Getuygen sullen daer de Vogeltjens met sangh/
binnen Vaert wel Belcarius my dunckt ick wacht te langh.
Belcar. Gaet opgeblasen gaet/hoochmoedige Phelander,
De liefde maeckt u dol/en hitsich in malkander/
Hoe wantrout ghy op my? hoe is u haet geset?
Wie beelden u opt in/dat ick u liefd' belet?
Beletten/ick die nau gedacht sou durven dencken/
Om schoon Hercilia een oogelonck te wencken.
Ha al te groot mis val/ay! ongeluckige/ick
Heb deur myn eygen doen/een doodelijcke schrick:
O Goden al de straf is op my comen schieten
Deur liefde in dees ziel die ick niet ken genieten/
Genieten/neen/ach neen/Belcarius die sterft
Eer hy deursucht/of klacht/eenich verlichje erft.
Wel tot myn hel op aerd'! heb ick u lief vercoren/
Om my duyst mael te doon/zydy Princes geboren.
Geboren hooch in pracht/gelijck ick leech en slecht
De nederige staet myn sterbent vonnis recht.
Wat doe ick dan? ay my! hoe nu verwerde sinnen?
Ghy liefd' die u niet sal/noch weder kan beminnen.
Ja onbedocht verblint / ick timmer inde locht
'k Sal winnen als of ick tegens den hemel vocht/
Schept van my goede hoop / ay! comt my niet meer vergen
Hoe meerder ghy my vleyt hoe meer ghy my doet tergen.
Maer laet myn droeve tijt soo langhe als ick leef
Verloopen/evenleens als ick dit klinck-dicht schreef.

DIe eenich die ick lief, sal ick myn leven lieven,
En immers weet ick wel, soo seecker als ick ly
Dat het onmooch'lijck is , ondoenelijck, dat sy
Aenhooren sal myn klacht, myn spreken, of myn brieven.

Nochtans troost ick myn hert, om dat het is gaen klieven
Op d'alder schoonst, gheciert met deuchden, ja ick vry
De grootste van het lant, soo weet ick wel, dat my
De liefd', met liefde niet, en sal cunnen gerieven,

Ick

Ick wens oock geen weer liefd', 'tis ghenoech dat ick erf
Het by zijn van myn lief, om wien ick willich sterf,
Te stereven om haer, is my de grootste eere.

De liefd' is ongegront, in die de doodt vervaert,
Ick lief haer, dats myn doot, ick aerde, ga tot aerd,
Want in langhsame tijt, wil ick myn W t gaen teeren.

EERSTE DEEL.

Eerste uytkomste

Herderinnetiens

Cristijn en Mari.

TIs pasquyn ja voor wis/
Ick hoor wel/dat hy't is.
Mari Hoe nau kenje besluyten.
cristyn Wel luystert na syn fluyten.
Mari En ost nou Tyter waer?
cristyn O neen! ick wed'/siet daer
Het gehoor kan niet liegen.
Mari Dats waer/maer wel bedriegen.
cristyn Waer toe u tegen strijt?
Mari Nergens wat roertet my.
Ghy meuchtet doch niet lyen
Om dat hy u gaet vryen.
cristyn My vryen? o neen! niet.
Mari Ja wel / ay lieve diet/
De hongerige teeten.
Hoe qualijck willjet weeten.
cristyn Wel wats dat voor bescheyt?
Mari Tis vryer sieck geseyt/
Cost het jou eer verdragen
Ghy gingt het selver vragen/
Aen pasquyn, die voor wis
Jou alderliefste is.
cristyn Mari dus onbescheden?
Tis gans tegen de reden.
Ick denck het is uyt spijt
Dat hy u niet en vryt.
Y schort wat/de gebreken
Doen u dus schamper spreecken.
Ghy misgunt my te seer
'tGeen ghy wenscht/ja noch meer

Als

Als ick/want al u wercken
Sijn sterck te doen mercken
Aen vryers u gevryp
Noch comens u niet by/
Mari Wat comtme al te voore?
cristyn Wat moet een mensch al hoore?
Mari Ick reken wie het seyt.
cristyn Wat quelt my dese meyt.
Mijn seggen is niet minder
Als u. Mar. Maer tot myn hinder.
cristyn Het hindert u 't k beklaeght
Dat niemant na u vraecht.
Mari Meer als na u gegeven/
Heeft Titer my syn leven
T'is vast dat hy my lieft.
cristyn Heel byster te ondieft.
Mari Hy can my niet verlaten;
cristyn Mari hy comt maer praten
Soo wat een hoopje goet/
Om tijt verdrijf/hy moet/
Ghy weyt doch by malkander.
Mari Ick weet het best/meer ander
Leggen my trou te voor.
cristyn Maer wie al? Mar. Theodoor,
Als hy my gaet versellen/
En doet hy niet als gullen/
De Schaepjens die hy hoet/
Hy 't eenemael my doet/
En telter soo veel hondert/
Dat my sijn schat verwondert:
Cristyn Ay slechte sloor Marie,
Ick merckelijck nu sie/
U lichtlijck te bedrieghen:
Ghy ghelooft herders lieghen/
En al haer malle reen.
Mari Hy lieft my anders gheen.
Cristyn Ay toch niet/al u segghen
Heeft hy my oock gaen legghen
Te vooren/mee op trou/
So dat ick hem maer hou:
Een schellemsche/verleyer.
Mari Ist moghelijck vanden vleyer?
Cristyn By wien/dat hy oock praet/
Hy toons' al een 'ghelaet.
Mari Hy liefd' dan d' een/als d' ander;
Cristyn Hy vrijt onder malcander.

Mari Den waghen/gaet niet recht/
'k Gheloost niet/ 't gheen ghy seght/
Ghy soeckt my te verblinden.
Cristyn. Vertoeft/ghy sult het vinden;
Mari. Wel Arlijn/ dat gewis:
Een trouwen herder is/
Die gaet my vast beminnen:
Cristyn. Waer aen keun jyt bevinnen/
Mari. Hy seyt my niet een woordt/
Oft comt met suchjens voort:
Hy reeckent/soete veden/
Hy bidt/met lieve reden.
Hy noemt my lief/hy stelt
My Nimphie/van het velt/
Met douwen/van myn handen/
Betoont hy sijn herts branden.
Laest pluckten/ick int groen/
Elck bloemtje/kreech een soen?
En als hy raeckt/myn lippen/
Dan seyt hy in te slippen/
Een Hemelijcke dou/
Cristyn. Wel Mari, wel wat nou;
Jy bint heel op ghetoghen.
Mari. Int loncken/van zijn ooghen/
Sou men zijn quellen sien/
Ick kan hem niet verbien/
't Is staegh/weer aen te klagen.
Cristyn. Jy sint in kintse daghen/
Om datje vrijers acht:
En niet merckt haer ghedacht
't Comt my daeghlijcx te veuren/
Maer 'k acht het al voor leuren.
Mari. Laest weyghHerde ick hem/
Eylaes! sijn droeve stem:
(Met suchjens/en met tranen)
De my klaech reen vermaenen:
Hy soende soo 't ghesmack
Van lipjens niet ontbrack/
Mijn asem/gingh hy delven/
Hy viel schier van sijn selven/
Ach! ay my! met wat woortjens
Brocht hy my in bekoortjens.
Die ick wel/swijghen sal:
Cristyn. Mari jy sint puur mal.
Mari. Sou jy hier niet wt houwen/
Dat hy my soeckt/te trouwen?

Neen

Criſtyn. Neen ick Mari, want hoort/
Mijn paſquijn/die komt voort:
Met hondert duyſent eden/
Noch ben ick niet te vreden:
Hy noemt my Son/ſijn licht/
Hy ſchrijft my minnet dicht:
Dit lietje was het laeſte.
Mari. Laet ſien/ Criſt. ick ben de naeſte.
Mari. Hoe koſtlijck is Criſtyn.
O Heer! Criſt. Wel het is mijn.
Mari. Het moet wat ſonders weſen.
Criſtyn. Nou/ghy meughtet wel leeſen.
Mari. Laet ſien/'t is ſoet/heel ſoet:
Ick ſegh paſquijn veel doet/
Om u tot hem te bringhen.
Wat wijs iſt! Criſt. 'k ſelt gaen ſinghen/
Is paſquijn hier omtrent:
En dat hy mijn ſangh kent/
Soo ſal hy daetlijck fluyten/
En daer uyt gaen beſluyten:
Dat hy weer wert bemint.
Mari. Wats daer aen/nou begint:

CRISTINA Singht:

Op de VVyſe.

Ghy Lodderlijcke Silvia.

HEt flickerick ſtralen, van de Son,
Ontſchuyl ick inde boomen,
Indien dit Boſje tuyghen con:
Hoe Vaeck ick placht te komen,
Hier int graſigh velt:
Met myn lief verſelt,
Daer koele, beeckjes ſtroomen.
Het klapten al u ſoet ghevry:
De treeckjes vande minne,
Die Herder, ghy betoonde my:
Voor d' andere Herderinne,
Herdercomt eens weer,
Set u by my neer,
Voldoet, de luſt, myns ſinne.
Ick wens, maer vruchteloſe wens:
Ach mocht myn wens gheſchiede,

 Ick

Ick was de welvernoeghde mens
Voldoet ghy myn gebiede
Siele van myn ziel,
Voor wien dat ick kniel
hoe mueght ghy van my vliede.

Op't singen Hercilia. wt, Verdoolt vande jacht.

Hoe dat ick loop of ren/'k en sie noch deen noch dander
Belcarius, Sophia, Mandonius, phelander,
Neen niemant hoort my / ach! ay my! ick ben so bangh:
Stil luystert wat ick hoor? tis lieffelijck gesangh/
Waer ist? ick sal diet zijn na het gehoor wel vinnen/
Het dunckt my maeghde stem / ick siet/'tzijn Herderinnen.
Mari Cristyn hout op / siet daer een Joffer vande stadt
Die comt na ons gegaen / Cri. Wel dat bedupt al wat.
hercilia Herderinnen is u niet gecomen flus te vooren
Edelliens ter jacht / noch gheblaes vande hooren?
Ick ben van haer gedoolt / een hittich wilt dat vloech
En doort vluchtich verbolch raecktense uyt mijn ooch.
Cristyn Me-vrou weest onverbaest / ten is niet langh geleden
Dat ons u Edelliens sijn te ghemoet gereden/
Vertoeft hier wat by ons / ay lieve rust u vry/
Soo sy de ronde doen/moetense hier verby.
hercilia Ick vind my eenich/en dat maeckt my gans verslagen.
Mari Me-vrou en heeft geen reen noch oorsaeck om te klagen/
Dits geen mijl vande stadt.

Twee Satiers na dat sy een wijl door de boomen geloert
hebben, komen gelijck uyt springen.

1. Satier Tis langh genoch getoeft
2. Satier Niet waer/al veel te langh voor die geen hulp behoeft/
Neemt ghy de Nimphjens waer/'k selt Joffertje o mer men.
hercilia O Goden wilt ons voor dees Satieren beschermen.
1. Satier Hoe nu/wel dochtertjens niemant sal u misdoen/
Liefstentjens weest te vreen mijn schoonst geeft my een soen.
cristyn My walecht van jou ach! ghy keunt my niet vermaken.
2. Satier Nimphje vergunt mijn bee/laet ick u lipjens raken.
Mari Veel eer neemt my het leven. Eerste Sat. Princesse die ick vry
Voor wat besonders hou/ontset u niet voor my.
'k Ben van Silvanis bloet d'opperste der velt-goden/
En self een halve Godt, denckt dat u aengeboden
Van my wert/lant en sant/'k sal u godin vant wout
Maecken/daer sich soo veel duysent lust in onthout/
Soo ghy mijn min/met min wilt vriendelijck gerieven/

Denckt

Denckt dat het God'lijck is/de goden te believen.
hercilia Verlaet my/laet ick los u Goddelijcke macht/
Int kiesen van een mensch/sich selleven veracht/
Laet ons in simpelheydt/ soeckt elders een Godinne/
Soo sal u waerdicheyt een diet waert is beminnen.
1. Satier Ons hoochste Godt Jupijn wel eer een mensch vercoor.
hercilia Ay Juno staet ons by/comt dees onschakingh voor.
2. Satier Mijn Herderinnetjens/ u suchjens laet verand'ren/
In lieve lachjes/lief/door dat wy by malcand'ren/
Nae mijn vernoeghen staen/ick hou het voor gheluck:
Hout mee mijn komst alsoo Crist. Eylaes ick neemt voor druck/
Ach! goden/ons verlost: hercil. ick ben in duysent lijen/
Sal niemant/niemant niet/my arme maecht bevrijen.
1. Satier Wanneer ons lieve tongh/u niet te wil en stelt:
Soo sal ons lust met kracht/met d'wangh sijn en ghewelt/
Dus doet u selfs door ons leven/vriendelijck leven/
Want ons lust/sal u lust/en een ghenoeghe gheven.
hercilia Denckt dat gheen g'ringh persoon/u voor de ooghe maelt:
Siet voor u schenders siet/wie dat ghy achterhaelt/
'k Sweer dat mijn vader sal aen u d'onschakingh wreecken/
Sijn macht leyt maer aen wil/de groote wraeck ontsteecken/
Sal omwerpen 't gheberght/de Cuylen/en het wout/
Daer ghy als Duyvelen/u grimmich in onthout.
2. Satier Hoe dat ghy grooter sijt hoe grooter ons begheeren/
Is om u met ghewelt (nu 't moet sijn) te onteeren.
1. Satier Het dreygen maeckt ons graech ons wooningen sijn groen/
Onsichbaer en beset/daer teghen is gheen doen.
2. Satier Bewilt ons jae met liefd'/onnoodigh is u sitt'ren/
hercilia Wil Godt en hemel dan sich teghen ons verbitt'ren/
Help! help! Och! Roepen al ghelijck, help! help! Och! Och!
Mari Echo klinckt en gallemt: ons droefheydt overluyt:
Brenght door het naere Wout/ons sware lijden uyt.

Roepen weer ghelijck.

BELCARIVS. op gherucht uyt.

Waer dat ick loop en soeck/ soo vindt ick niet ocharmen/
Mijn lief Hercilia! wat hoor ick gins soo karmen?
Hercilia, Princes/ o Satieren, verbloeckt/
Dees maecht die mist u al/die ghy te roven soeckt.
hercilia Belcarius, ick ben int aldergrootst beswaren/
Belcarius, wilt my in u armen bewaren:
Ay lieve roept om hulp/blaest datelijck ras voort/
Licht dat het hier of daer van Herders wert ghehoort.
Belcarius blaest.
1. Satier Ghy sult ons Goden niet met snorcken overwinnen.

Herders deuit blasen uyt.

Titer, en pasquyn,

Siet pasquyn, siet eens gins wat Satiers daer beginnen
Myn Mari, sla/sla/sla/soo/soo/dat isser veur
pasquyn. Her rep/lustich smyt/smyt/daer gaen de Satiers deur
1. Satier Bergen sullen tot wraeck haer selven op u laden. Binnen.
pasquyn. Soo moeten wy altyt de Satiers lust versaden.
Tyter. Mari, myn liefstentje daer waerje inde noot.
Hercil, Belcarius ick was al evenleens als doodt/
Soo lange als ick leef/sal ick dit u danck weten.
Belcar, Dit dancken sal u knecht syn leven niet vergeten.
Hercil, Belcarius noch ick/aen u die weldaet niet.
Belcar. My is meer deucht daer in als aen u selfs geschiet/
Want 'k had dit leven voor u hooren te verliesen.
Hercil, Dan soud ick met myn hert u weder levent kiesen.
Cristyn Nou pasquyn, nou staet stil/'k heb noch geen soenens lust.
Tyter, Mari myn lief Mari hoe benje noch ontrust.
Mari Tyter myn hert dat beeft myn siel leeft in veel schroomen
My dunckt dat ickse noch/ sie voor myn oogen comen.
pasquyn Onnoodich ist dat ghy u daer noch van ontset.
Cristyn Pasquyn ick was beknelt/ pas. Maer 'twiert van ons belet.
Cristyn Ick moet myn droevich hert verquicken/en begaven.
Mari Myn siel die dorst om met klaer water sich te laven.
Titer Ick sal u leyden gaen daer het fonteynsen loopt.
Drinct daer en schenct my weer/Ma. Wat Tyt. liefde opgehoopt
Cristyn Gaen wy pasquyn ap! ras pas. Ick sal u drincken schencken
Dies moet jy weer myn brant met laessenis bedencken.
Mari Joffrou leeft langh/vaert wel / Crist. Ick danck u edel Heer.
Belcar. Die danck die ghy ons doet doen wy u minlijck weer.
pasquyn Blijft hertelijc gegroet/Tyt. Den Hemel wil u spaeren. Herd.
Belcar. Die wil u algelijck voor Saetieren bewaren. Herderinn.b.
Hercil. Belcarius, wat of u soo geluckigh soech?
Belcar. De sorch die'ck na behoor/voor u Princesse droech.
Hercil. Die weldaet kan ick u myn leven niet weer loonen.
Belcar. Het is het minst/dat ick u schuldich ben te toonen.

Phelander uyt soeckende.

'k Weet niet wat my bedomt/of schemerich verblint
Dat myn verliefde ziel/ Hercilia niet en vint?
O wraeck! wat sie ick gins? Hemel wilt u erbarmen
Belcarius die heeft myn liefste in zijn armen.
Hercilia ick sie dat liefde in u hert/
Niet aen my/die u lieft maer hem/gegeven wert.

Want

Want 'tongelijcke deel heeft soo u ziel beseten
Dat zijn schaloose liefd'/de myne doet vergeten.

Hercil. phelander wel hoe nu/wat reden brenghje voort/
Denckt dat u onverstant my bitterlijck verstoort/
Ick was verdoolt en door twee Saters in doodts lyen/
Waer van Belcarius my/met Herders/gingh bevryen.
En die deucht is soo waert dat ickt myn leven lanck
Hem na de goe natuer/sal weten groote danck.

Pheland. Me-vrou of sich 't geluck soo wel had wille voegen
Dat ick u had bevrijt/soo was al myn genoegen.

Hercil. Waerom? phe. Om veel/myn ziel sou sich verheugen seer
Dat ick u die dienst gedaen had/en my groote eer.

Hercil. Van wien twas 'tis my lief/tot voorstant van myn leven.

Pheland. Ick had daer door van u licht weder liefd' gekregen.

Hercil. phelander liefd' ghy/die u niet weer lieven kan?

pheland. Ghy keunt wel/maer de wil/die hout Mevrou daer van.

Mandonius uyt.

Belcarius stadp hier/daer wy ons tsaem verkloecken
Door bos/door berch/en dal/Hercilia te soecken.

Belcar. Daer staet Hercilia, maer hoort ick sal u gaen
Het wonder van Me-vrou/en my/ten deel verslaen.

Hercil. Ick soud u eyschen noch wel vaeck ten besten houwen
Indien ghy niet en wist dat ick niemant mach trouwen
Van doen de felle doodt myn moeder heeft gerooft
Heb ickt myn Vader doch by eeden swaer belooft/
Dus blyf ick hem tot troost/myn selven tot een lust
In maechdelijcke staet/houd ick hier mee gerust.

pheland. Belost tegens natuer/die machmen wel omkeeren.

Hercil. 'k Heb geen berou/wast niet/soo sou ickt datelijck sweeren.

pheland. Ay! schoone jonge bloem/hoe of jyt seggen meucht?

Hercil. Besteet u sin/myn sin is eenich in myn jeucht.

pheland. Myn lief ay siet myn hert/den brant sal u bekooren.

Hercil, Noemt my geen lief/ 'k lief niet noch 'k macher niet of hooren
Belcarius, en ghy/comt gaen wy/want ick acht
Dat yder is belaen/ Mandon. Me-vrou elck na u wacht

pheland, Toeft/ick heb de Princes wat sonders noch te seggen.

Man. Wat donder of de nar al mach te kaecklen leggen?

Belcar. Tis liefde die hem schort/myn Heer die is ontstelt.

Man. Hy vryt/hy is versnot en met de kop gequelt.

Belcar. Me-vrou die acht hem ja/ick siet/oft moet soo lijcken.

Man. Geweldich dat hy sal bedroopen van haer strijcken.

hercilia Ghy seght dat ghy u stelt gants onder myn gebiet/
'k Gebie/laet my met vreen/Phelander quelt my niet
Soo jy my dienst wilt doen soo moetje my verschoonen

Om

Om dat ick niet en sal of kan u liefde loonen.
Pheland. Gunt my maer doort versoeck een lieffelycke cus.
Hercilia Een cus daer mee adieu/en tot u liefdens blus:
pheland. Tis ontfoncken ach lief/het doet my meer ontsteecken.
hercilia Comt gaen wy algelijck/my lust niet meer te spreecken
Ghy soecht myn quelling maer en dat ick my versteur
Vollicht ic ga hier in dit groene paetjen deur.
Belcari. Mandonius vertoeft/ay laet myn heer wat vryen.
Mando. Sy roept ons gaen wy voort/ick mach de vent niet lyen.

Eynde van't eerste deel.

Het Toneel om, het gebouw voor.

TVVEEDE DEEL.

De eerste uytkomst.

Hercilia sit aen een tafel, neffens haer Lerdenia Staet Ioffer, daer wert gespeelt.

LErdenia het spel dat kan my niet verlichten/
Het gaet bewegen meer/met suchtens droevich stichten
In myn benande borst/het treckt de traentiens uyt
Dit herte/dat eylaes! soo veel benautheyt sluyt.
Lerden. hercilia Me-vrou/noyt was ick soo verslagen?
hercilia Waerom? Ler. Om dat ghy my u lijden niet gaet klagen
Seght my Princesse ay/ wat heeft u dus gebracht?
Betrout my als u selfs. her. Eylaci ach/de Jacht.
Lerden. Costen de bracken n niet wilts genoech op langen?
hercilia Lerdenia, ick vingh/en ick wierd selfs gevangen.
Lerden. Me-vrou dats nu gedaen/ick kan seer wel vermoen
Het was als ghy verdoolde eenich. her. Ja doen.
Lerden, Belcarius, en oock phelander, naerstich sochten
Tot z'u weer vonden en by dander Adel brochten.
hercilia Phelander? neen hy niet/Belcarius die wast
Belcarius vond' my/ick hem/ Lar. Is dat u last.
hercilia Lerdenia, tis soo vreemt voor u/laet het dragen
Mijn siel die moet alleen de soete quellingh dragen.
Lerden. Ay laes Hercilia wat wantrou hebdy nu
Op my Hercilia, bedenckt hoe ick met u
Ben opgecoestert lief/hoe ceurset by u houwen/
Ben ick u niet getrou/ op wie sult ghy betrouwen

Getrou

Hercil. Getrou ick twijffel niet/Lerdenia, ick haet
Dat ghy mijn soet voorneem/sult duyden al te quaet.
Lerden, Neen helpen dat ick wist:wat dat u leven kliefden/
Claecht my/nu wat deert u! hercil. Lerdenia, de liefden.
Lerden, hercila verliest! O goon/wat grooter leet/
Denckt eens om de beloft/die ghy u vader deet/
Doen hy in quellingh sat/en droefheyt om ghetooghen/
Beweenende sijn vrou/u moeders dood/met ooghen/
Betraent gheswollen dick/versocht sijn flauwe spraeck:
Die ghy doen/vast toe stont (ten is geen kleyne saeck)
Dat hy u tot zijn troost/zijn leeven langh/sou houwen/
Ghy waert/dies wel te vreen/ en swoert hem niet te trouwen/
Maer nauwelijcx ist nu wat meer alst jaer verleen/
Of liefd' ja sotte min/met dwaese dertelheen/
Heeft u bevochten/en noch gantschlijck overwonnen.
V ouders liefd' sou die met eerbaerheyd/niet connen/
Verwerpen 't quaet voorneem uyt d'onbedachte sin/
Liefd' is u vaders liefd'/en dat maer gheyle min.
Hercil. Ick lief hem als behoort/maer denckt wy jonghe lieden/
Meer liefde soecken of de liefd' kan niet bedieden.
Lerden. Soo lanck u vader leeft/kan u gheen meerder soet/
Ghebeuren vande liefd'/als liefde/tot u bloet.
Hercil. Maer door! Lerd. door eygen wil/ die ghy moet komen nader.
Hercil. Ick kende doen gheen wil/maer 'k gaffe aen mijn vader/
En had mijn vader liefd' hy had mijn wil gheleet/
Ghelijck de natuer wil/en aen my selfs besteet.
Lerden, V Vader deet om troost her. die wou ick niet beletten/
En nou soo heeft de tijd ons droefheyt gaen versetten.
Lerden. Ghy spreeckt wt wulpse min/ten dijt niet tot u eer.
Hercil, Ick kende doen gheen liefd' maer nu soo veel te meer/
'k Voel nu eerst dat ick ben van vleys en bloed geschapen/
Als and're menschen doen. En dat ick lust ga raepen/
In liefd' Lerdenia, de hooch gheboozen staet/
Sou my die missen doen/ dat elck verheughen gaet:
Sal my 't Coninex geslacht/ in nederichheyd houwen/
So wensten ick slavin/want 't hoochste is het trouwen/
Het trouwen geeft geniet daer elck een nae haeckt/
En denckt dat my 't gevoel daer door begeerlijck maeckt.
Lerden. hercilla ghy spreeckt daer onbeschaemde reeden:
Gans teghen het behoor/ van maechdelijcke seeden.
Hercil, Hoe nu Lerdenia, ick geef te kennen/uyt/
Dat het vroulijck geslacht/door natuer in sich sluyt/
Dus hoort/Lerdenia, wilt ghy my niet verstoren:
So laet u twisten staen/ want 'k wilder niet nae hooren/
Maer liefd' betonen die/mijn hertjen heeft ghekliest/
Soo lange als ick leef/ach / soo hy my weer liest/

C Mee

Lerden. Me-vrou *Hercilia* bedenckt dat ons on neningh/
Is tot u eyghen beſt/maer nu ick volch u meningh:
Dus hoort Princeſje'k meen dat ick u vrijer gis.

Hercilia Lerdenia ay raet/Lerden. 'k wed het Phelander is/
Die rijckelijcke Prins/van Coninckljjcke bloede:
Liefd' u gelijck ſijn ſelfs/ mee-vrou nemet ten goede/
Dat ick u niet en dee veel brieven/ die hy my
Tot ſoo veel reyſen brocht/hy ſweert my ſijn ghebry:
Hy ſterft ſonder troost. Wel hoe waer toe u veynſſen?
Hy is doch die ghy liefd' ick weet al u gheyeynſſen.

hercilia Ach! my! Phelander neen/ denct dat ick gans verſtoor
Als ick Phelanders naem tot mijns ſiels quellingh hoor:

Lerden, Om dat hy u bemint/ſijn liefden is ghebleecken.

hercilia Om dat hy my belet ſoo vaeck mijn lief te ſpreecken.

Lerden. Princes/wie is u lief/Herc. Diet my niet klagen ſal.

Lerden. Soo iſt een blode loer/ſijn lieven heeft gheen val,

Hercilia Eylaes!ach lief Ler. wie iſt? herc. ic vrees het u te ſeggē

Lerden. Sal dit leſte ſecreet dan inje hertje legghen:

Hercilia Ach waerſte/het is een die ick voorſeecker weet:
Mijn vader niet en lijt hy my ſijn echt beſteet.

Lerden. Hercilia wie iſt? Harcil. Wel ſweert my,dan by eeden/
Dat ghy u dienſt daer in getrouwelijck ſult beſteden.
Lerdenia 't is waer/mijn vader ſal my niet/
Doen trouwen/noch veel min/aen deſen/daerom ſiet:
Sal ick die die ick lief/heel ſtil in echt verkieſen/
Om 't wijl gheen jonchepts luſt noch liefde te verlieſen.

Lerden. En of ghy wierd' bevrucht/ u ſeggen is gans quaet.

Hercilia Mijn voorſtel moet geſchien/ daer tegen dach en raet.

Lerden. Nu ſegt vertrout op my/wie iſt? He. het ſal geſchieden
Belcarius die heeft myn leven int ghebieden:
Belcarius die iſt/Belcarius u ſoet/
Mijn ſieltjen/en mijn hert ſmeeckende offer doet.

Lerden. Belcarius Mee-vrou/u ſinnen zijn verbloghen/
V hert betoovert is/en begooghelt u ooghen.
Belcarius ach hy/van ſulcken ſlechten ſtam/
Ghedenckt u noch niet dat u Vader hem op nam/
Als vondelinck gans naeckt/onkenbaer ſonder kleeren.
Ghy eert Hercilia, die niet waert is u t' eeren:
V vader raſen ſal/vervloecken d'eerſte dach
Doen hy de droeve uur van u ghebоorte ſach/
Dies keert u noch ay lief/ ſet hem doch wt u ſinnen/
Gaet voor die ſlechte lomp een eedelman beminnen.

Hercilia Foy u Lerdenia, u laſterich verſtant/
Is onverdraeghelijck/het gruwelt in my/want
Ghy hout Belcarius, die ick heb wt verkooren/
On-eedel/ en hy is de hoochſt int hof gheboren/

Vol

Vol deuchden/eerelijck/van schoonheyd/en van kracht/
't Wel leven in mijn siel is edeldom gheacht/
En kan u Plomp begrip dat mede niet betrachten/
So swijght/die hem veracht/die gaet my mee verachten/
Weest my ghehoorsaem maer/behulpigh in het gheen/
Daer ick u en mijn lief in te ghebruycken meen.

Lerden. Sal ick u vaders trou om dees ontrou verlaeten.

hercilia Vertreckt wt mijn gesicht/my wallicht van u praten:

Lerd.bi. En wilt ghy ick voor u/niet als voor Duyvels schrick/
Soo keert niet wederom of spreeckt ghelijck als ick/
Belcarius mijn lief/de deught heeft u verheeven/
En dat verstaet men niet dat die kan adel gheven/
Als ick/ick/die u lof toogh tot mijn sieltjen in:
Belcarius, lief/komt en klaecht u trouwe min:
Vleyt met u engels tongh' die u wel selfs sou vrijen.

Belc. wt Als het haer eerbaerheyt en maechde schaemt mocht lijen/
Daer is belcarius siel heeft hy yet ghehoort:
'k Hoop neen/suchjens vercht/ay mont spreeckt niet een woort.

belcarius Veel heyls groote Princes/den hemel doe ghebeuren/
O lieffste hertjens wensch Of ick mee-vrou versteuren.

hercilia Ach neen belcarius, ick vind my gans ontroert/
Het schijnt iet vreemts in my/een swaeren oorlogh voert/
En om mijn banghe siel van suchjens te verlichten/
Neem ick dit lietjen voor dat ick laest leen gingh dichten/
'T is of ickt selver sey/reght boodin van mijn hert:
Waer door (wat spraeck belet) vry wt gesproken wert/
Ay nu belcarius let wel het heeft veel sinnen/
Hoort hoe ick eerst begin/'t verhandelt van het minnen/

Myn lief die ick belonck:
Is schoon en aerdigh,
Hy is in aertsche pronck,
Volciert en waerdigh,
Zyn deucht, zyn eer, zyn trou, zyn lof verheven:
Verstant en reed'lyckheyt,
Dat in hem lieflick leyt,
Heeft hem de eedelheyt:
En staet ghegheven,

belcarius Daer ghy de deught in speurt/die ghy ghetrou gaet noemen/
Mach sigh door dat geluck een weerelt vorst beroemen.

Hercilia Groyt daer door zijn voorspoet/belcarius, soo is hy
Maer half gheluckigh/en de ander helft op my.

belcarius Het is een Hemelrijck/in sulck geluck te leven.

Hercilia belcarius dit sal noch meer verwond'ringh' geven/

Het aerdsche goet ick haet
In al myn sinnen,
En daengeboren staet
Om hem te minnen.
Syn deucht, myn trou, vastelijck heeft vercregen,
hier aen gyt mercken meucht,
Dat ick myn lentsche jeucht,
En al myn vtyheyts vreucht
hem heb gegeven.

Belcar. Wel lieffelÿcke Princes/is op een aerdsch persoon
V liefde/'tkan niet/neen/geen mensch en crÿcht tot loon
V minnelÿck onthael/want 't heymelÿcke leven
Kan na quellingh en pÿn geen soeter troostingh geven.

Hercil, Belcarius ick snack/mÿn bange zieltjen haeckt
Na d'uer dat die ick lief zÿn liefd' my klachtich maeckt/
Om dat ons maechde staet het dragen niet wil lyen.
Merckt/segh ick merckt/hoe droevich ick ga vryen:
In dit myn laeste vaers/en hoe dat ick hem stout
Syn lief te klagen maeck/soo liefd'/hem lieflÿck hout.

Ach, lief, my lieflijck liefd
Die liefd wil deelen,
Klaecht wat u hertje klieft
Ick sal u heelen,
Verlicht u hert, ick sal u last mee dragen
Myn liefste lief komt dra,
Eylaes ick wachter na,
Ick sweer te seggen ja.
Op al u vragen.

Belcar. Me-vrou! her. Belcarius hoe zydÿ dus becommert:
Belcar. Aylaes Princesse ach / myn ziel die is belommert
Om aemt soo is myn hert verstureven myn geest.
hercilia Waerom? Bel. Om dat u lief zÿn liefd te spreken vreest.
hercilia Het schÿnt dat hy veracht de laechjens die ick legge.
Belcar. Misschien is hy beschreumt/ her. Ick heet het hem te seggen.
Belcar. Nu/ laet dees uur dan zÿn mÿn vreuchdichtst leven groot
Of door verandrichept mÿn pÿnnelÿckste doot/
hercilia / eylaes / de liefde heeft veel crachten/
De liefde stercker is als al mÿn crancke machten/
Hercilia Princes / myn liefde is geset
Hercilia, her. Op wie? Bel. Op u/de liefde stelt geen wet/
My ist gesicht soo wel als anderen gegeven
Om u schoonheyt te sien/dies quaemse voor my sweven
Als of den Adel en het Princelÿck geslacht

An

In een gelijcke stam als d'uwe waer gewracht/
Myn leven ay Godin soo pijnlijck noyt genas.

Hercil. Wie docht dat u gedacht soo stout vermetel was/
Myn veynsingh die ick dee was om u te beproeven.

Belcar. Alst u belieft Princes/ghy kont mij weer bedroeven.

Hercil. Of ickt u weyger/noch is my de smaet gheschiedt.

Belcar. Kan d'alder swaerste straf u tooren stillen niet.

Hercil. Myn afkomst ghy verkleynt/ick bente seer verbeten.

Belcar. Soo doodt my ach / Princes/de doodt salt doen vergeten

hercil. Comt laet ick raken 'thert/dat so stout dencken dorst,

Belcar. Hout daer Me-vrou/soo doet/hier quam het uyt dees borst.

hercil. Nu dan/want door myn wraeck sal het misnoegen blussen
Eylaes Belcarius, ick moet u duyst mael kussen
Mijn ziel/mijn liefstentjen het waer te wreet geweest
U straffe door van my die ghy niet hebt gevreest/
Mijn leven al mijn macht sal u waerdy niet loonen/
Ach! lief/niet liefs genoech/kan ick u liefste toonen.

Belcar. Het schijnt dat toovery my schijn te wijsen waent/
Myn lief ick voel u lief/den Hemel my omaemt/
De onverwachte vreucht die in my is gedreven
En kan mijn lichaem geen volcome huysvest geven.

hercil. Belcarius my dunckt ick inden hemel sweef
Nu ick soo vriendelijck tusschen u armen leef.

Belcar. U ziel die heeft myn ziel ay liefste opgetogen.

hercil. Door lieve lipjens heen heb ick die ingesogen.
Want 'tmost alsoo mijn lief mijn zieltjen was te swack.

Belcar. Soo leeft u zieltjen nu/soo mijn siel u ontbrack.

hercil. Ach ja Belcarius in hondert duysent lusjens.

Belcar. Geeft my u ziel in plaets her. Waer mee?

Belcar. Met duysent cusjens.

hercil. Myn liefste Engeltjen Bel, U cusjens sijn soo soet.

hercil, Dat is te seggen ick sal weer aen cussen moet.
Belcarius ick mis yet mijn hertjen is ontvangen.

Belcar. Het zijn u kusjens lief die sal ick weer om langhen.

hercil. Ach my. Bel. Hoe sucht mijn lief? her. 'Tis door gecregē vreucht.

Belcar. Ach Goon. her. Wats dat mijn ziel. Bel. U weerliefd en u deucht

hercil. Gesicht van mij n gesicht. Bel. Ay leven van myn leven;
Gedacht van mijn gedacht. her. Het is u al gegeven.
Mijn suchjens inde u/mijn lusjens in u lust.

Belcar. In hondert Jaer mijn lief heb ick u niet gekust
Kan smakelijcker soet wel op de werelt sweeven?

hercil. Liefelijcker geniet is in mijn ziel gedreven.

Belcar. Onmoochlijck ist Princes. Her. 'Tis liefde diet my doet.

Belcar, En't mijn is liefde mee. Her. Soo is het even soet
Mijn lief ick voel daer schrick laet onse zieltiens praten
Dees plaets is te onveyl/ ick vrees wilt my verlaten/

Ach

Belcar. Ach onverwachte pijn / her. Tis om een beter saeck.
Belcari. D'engeltjens lachen lief om onse soete praat/
En swieren om en d'om die sullen ons beschermen.
hercilia Mijn lief tis op sijn hoochts/ Bel. Laet ick u noch omarmen
Ay heuchelijcke tijt / her. Mijn eenich soet mijn al
Liefstentjen gaet van hier. Bel. Daer mee hertje ick sal.
hercilia Vaert wel Belcarius mijn ziel sal u geleyen.
Belcar. Ach lief! her. Wat nou Bel. Mijn bootschap voor het scheyen
U Vader sont my hier her. Was het oock om te doen
Ons liebe vryery? bel. Neen her. Ick kant wel vermoen
Maer doch waerom is het? bel. Ick hont voor swaricheden
Tis om phelanders wil her. Dat is tegen de reden.
Belcar. Hy heeft u Vader soo ootmoedichlijck gequelt
Dat hy zijn lest bescheyt sal weten met gewelt.
hercilia Tis niet myn Vader sal my nimmer late houwen
En of hy wou/sou ick hem niet/maer u trouwen/
Dus weest te vreen mijn lief/ick sal met weynich spraeck
Phelander stillen gaen/het is een kleyne saeck.
Maer wanneer sal het zijn? bel. Den tijt is seer verloopen.
hercilia Soo gaet/soo gaet myn lief / bel. Ick can niet sonder hopen
Hoe of wanneer en waer mijn weercomst sal geschien.
hercilia Verlaet op my de last ghy selt wat sonders sien /
Noch eer de son sich daelt sal het gheluck ons geven
Bequame tijt en stont om lieffelijck te leven/
Niet isser soo deur trapt als een verliefde vrou.
belcari. Nu vind ick my getroost her. Gaet heenen.
belcari. Wel her. Voort bel. Nou.
hercilia Wat wat ghy soent my doot / ghy moet van cusjens wesen.
Belcari. Lief als ghy daer van sterft sal ick u weer genesen/
Soent my nu voor het laest. her. En sult ghy daer mee gaen?
belcar. Ja. her. Hou belcarius, noch blijft mijn lief al staen.
belcar. Hier mee. her. Nu nu. bel. Vaert wel ick sal de tijt verwachtẽ.
hercilia Wel gaeje soo nu wech? bel. Ick blijf.
hercilia Waer? bel. In u gedachten.
hercilia Dat is mijn waerste troost bel. Wie sal het ons verbien.
hercilia Wy wislen lijf/om lijf. bel. En niemant kan het sien.

Binnen.

TWEEDE

TVVEEDE DEEL.

Tvveede uytkomst.

Coningh van Vranckrijck, Hercilia, Phelander, Belcarius Mandonius, Sophia, meer Adel.

Phelander.

Myn Prins gedenckt de trou die ick u heb gedaen
Inden bloedigen stryd tegens den Italiaen.
Doort eyselijck gebercht met krijgers en krijchsknechten
Heb ick my noyt ontsien Romeynen te bevechten/
Waer bleef haer moedicheyt/haer groote lof en stam
Doen ick door Romen heen tot binnen Napels quam/
Ick dwongh haer/t was myn lust de liefde die my trouwe/
Ons Vranckrijck om dat vranck en in vryheyt te houwen/
'k deed voor u Coninck al/syn Majesteydts begeer
Was my te loonen/maer ick koos niet als de eer.
Voor nu/nu comt u knecht die soo veel heeft verslonnen
Ootmoedelijck/eylaes! verslagen/en verwonnen:
Verwonnen door de uw/ach van een maecht u kint/
Die meer als al 't heyr kracht op my Phelander wint/
Hercilia ga ick mijn trouwe liefd betoonen
Mijn strijdbaer ziel die strijd om haer in echt te croonen/
Hercilia die ist waer door mijn leven leeft/
Hercilia alleen mijn hert het voetsel geeft/
De aldersoetste teelt/myn quaetste ongelucken/
De Coningh gaet myn eys en trouwe liefd' verdrucken/
En dat soo afgeslooft dat ick nu niet meer kan
Dus Prins voor't alderlaest neemt hier u keur noch van
Of ghy my/om dat ick soo trouw'lijck heb gestreden/
Hercilia ten echt tot verdienst wilt besteden?
Of dat ghy voor mijn dienst my dooden wilt't onrecht/
Want i c sterf door u hant soo ghy my haer ontseght.

Coninck Tis waer u daden Prins en zijn niet te verlijcken/
V vroomicheyt en cracht dees croon heeft doen verrijcken/
Met wereltlijcke eer/mijn Lelies die in duyster
Gescholen lagen/ staen nu weer als gout ten luyster
En al door u/door u/tot voordeel van myn landen/
Waer voor het danckbaer volck u veylt danck offerhanden
En ick myn halve rijck/want waerlijck ick beken
Dat door genoten vreucht ic u veel schuldich ben/
Maer 'tgeen dat ghy nu eyst en kan my niet bewegen/
V leven wil het myn/het strijdt dit leven tegen/
Wie leeft hier sonder bloet/niemant niet/en versint

Dat

Dat ick gheen bloed en heb/als int sien van myn kint/
En gaf ick haer aen u/soo koos ick mijn verder ven/
Ghelooft Phelander dat haer af zijn myn doet sterven/
Door ingesogen liefd'/de doot toogh met een ruck/
Eylaes mijn goede vrou, heur hiel/ick tot myn luck/
Tot steunsel en tot troost/door haer sal ick gaen mijen
Het minnen/ende trou/mijn doode vrou/toe wijen/
Tot inder eeuwichept. Waert soo niet/'k sweer Phelander
Dat ghy haer hebben sout: door mijn wil en geen ander/
'k Ben treurich dat ghy 't my so vaec hebt veur ghelept:
Noch meer dat ick daer op u doen moet sulck beschept/
Laet voor dit lest afsegh u wyselijck ghenoeghen/
Vergheet haer/doet u selfs/noch my niet meerder wroeghen/
Kiest elders een Princes/want dickwils men bevint:
Dat nieu treckende liefd' de eerste overwint/
Princesse sijnder veel/en ghy waerd s'u weer lieven.

Pheland. Hoe sou ick doch myn hert op die ick wil gaen klieven/
Onmoochlijck want myn wil die is al rees gheset:
hercilia heeft mijn wil myn krachten en mijn wet.

Coninck Is sy u wet en vooght/soo moetje na haer hooren/
Sy sept liefst elders/haer te lieven is verlooren.

pheland. Ay Prins 't weer stryen/maeckt my rasende wtsinnich,

Coninck De onverduldichepd die strijt in u te vinnich/
Het schijnt/u reeden die versuffen doort ghedry?

pheland. Mijn doen in reeden is/end' uw reeden in vy.
Ick vry door liefd' dats reen kan ick myn sellefs stillen?
Onreeden is in u door kennen/en niet willen.

Coninck De wil die is wel goet maer seght my eens/wie gheeft:
Een eennichst/ ja sijn troost/en daer hy selfs by leeft?

pheland. Can sy ghetrout u noch geen Vaders liefd' betoonen?

Coninck Wel liefde/maer niet soo/dat kan u niet verschoonen.

pheland. Ick sal toe laeten Prins als wy maer zijn ghetrout/
Dat zy u liefd' als nu/en stadich by u hout.

Coninck Phelander dats al niet na wetten/en nae staeten/
Moetmen om trou/en liefd'/zijn ouderen verlaeten/
Verlaeten niet gheheel/maer soo veel ist men haeckt
Nae die men heeft ghetrout/of trou is niet volmaeckt.

pheland. Een doodelijcke schicht/ is al u teghen leggen.

Coninck Verheucht u/troost u self/vernoeght u door mijn segghen.

pheland. Ghelijck een die doort Swaert sijn dood voor oogen siet.

Coninck V quellingh die misbruyckt, Phe. ach Prins is het soo niet:
Ghy selver sijt het swaert dat my tot sterven nodet:
V dochter is mijn dood waer mee dat ghy my dodet.

Coninck Ghy toont u gans ontsint/genomen of ick wou:
Daer mee ist niet gesept dat sy u lieven sou:
De echt niet toe en laet yemant daer toe te dwinghen,

Wast

Phelan. Wast soo veer 'k hoopten haer tot liefde wel te bringhen.
Coninck 'T waer tot meer quellingh vast/ door dien dat ick ghewis/
Wel weet dat sy tot trou/ noch liefd' genegen is/
Door myn woort sou u hoop te meer en hitsigh steygeren/
Voor u in raserny/ door haer gedeurigh weyg'ren/
Voor seecker hoopeloos men eer een saeck vergheet/
Als yet dat twijfelijck een voor de ooge leet.
pheland. Wanneer den Coninck recht sijn woordt my wilde gheven/
Mijn dunckt ick sou ghetroost mijn leven Hemels leven/
Ach Prins is opt u Croon bekroont met louter deught/
Gheeft door het woort van ja myn Goddelijcke vreught/
Laet my dan voorts begaen en selver sorge draghen/
Ghy Prins sult altijt daer door van my zijn ontslaghen.
Coninck Ick twijfel wat ick doe Pheland. Ach doet my die ghenae.
Coninck Phelander of ickt dee 't sou wesen voor als nae.
pheland. Vernoeght my / ay! mijn Prins met sulcke lichte klaerheydt.
Coninck Wel nu ick stae het toe ick sweert u inder waerheyd/
Phelander by myn Croon/ ghy sult haer anders gheen/
Hebben/ 't is myn wil/ is sijder mee te vreen.
pheland. De Coninck weldaet doet/ hier in myn leven baeten.
Coninck Soeckt voorts Hercilia daer toe maer te beypraeten.
pheland, Heemlijcke Princesse/ wiens licht de aerd' belicht/
Ut wiens tintelende oochjens/ soo menigh duysent licht/
Comt straelen/ straelen segh ick/ ja u glinsterende straelen/
Meer herten als de Son/ kan druppelen ophaelen/
Alder volmaecktste maeght / wt nemende Goddin/
Mijn lange quellingh/ heeft soo veel ghetoghen in/
V goede Vader/ dat hy minlijck is te vreden/
Wy 't samen int verbont des echts/ en huwlijck treden:
Nu staet het maer aen u/ ghy voert myn levens draet/
Want in u lieve wil myn dood geleeghen staet/
Hercilia myn lief ach! gaet myn liefde loonen/
Want aen u Vaders wil en is nu geen verschonen/
Ick sal u waerder als de gantsche werelts waert:
Houwen/ en inde eer/ als Goddin vander aert.
hercilia Phelander staeckt u reen ten heeft niet te bedieden/
Veel eerder keert de aert/ eer dat het sal geschieden:
Ghy sayt verlozen saet/ gans vruchteloos/ want siet/
Om leven noch om dood en sal ick trouwen niet/
Hoe wel myn vader/ rechs door u geduurigh quellen/
En lange aensoeck/ het nu in myn gaet stellen:
So heeft nochtans zyn deught en goetheyd soo veel macht/
Dat hy my niet en sal/ u trouwen doen/ met kracht/
Dus hoort Phelander 'k bid' doet soo veel na myn beden/
Dats houd u selfs gerust/ en laet my voort met vreden/
Want al u aensoeck weckt my innelijck tot haet/
pheland. O Werelt wonder groot/ myn lief is soet en quaet.

Coninck Nu nu Hercilia, laet af gaet hem begaven/
Neemt oogh merck op ſyn ſchat zijn goed'ren en ſijn haven/
Hy is vernaemt beroemt/ de Werelt door gheacht/
In eedeldom als ghy/ van Coninckiijck gheſlacht.
Hercilia. Al was hy vorſt en heer van al de werelts daken/
Soo ſou myn vader noch ſyn liefd' my niet vermaecken/
Dus ſoo ghy liefde hebt tot my u eenichſt ach!
Vergunt my ſoo veel deughts dat ick u lieven mach/
Laet doch u liefd' en trou die ick u heb gheſwooren/
Ick bid u lieven niet ſoo klackloos gaen verloren/
V blijf ick by tot trooſt/ denckt dat ick ſterven wou/
Eer ick int leven u mijn Vaeder laeten ſou.
Coninck Ay Goddelijcke deucht/ mijn kint laet ick u kuſſen.
Hercil. Gheen kracht en kan myn liefd' ſoo langh ick leef wtbluſſen.
Coninck Meer trouwe kinders liefd' ick niemant draghen ſach/
Phelander Heb ick niet ghedaen al wat ick mach:
Vervordert ſelfs u ſaeck ſoeckt haer tot u te bringhen/
Ick ben het noch te vreen maer ick kan haer niet dwinghen/
Conin.b Verſelt haer ick ga heen 't ſal komen licht allens/
Tot ſulcke ſaeck dien tijd/ vaert wel ick gun u wens.
Pheland. Hercilia Eylaes ghy doet myn hert ſoo wroeghen.
Hercilia Ick ben onſchuldich gh'looft het gaet my ſelfs bedroeven.
pheland. Om dat ick u ſoo lief men u my haeten ſiet.

Lerdenia uyt met bloemtjens,

hercilia 'k Lief u als anderen van haet en weet ick niet/
Lerdeni waer van daen/ 'k heb u te recht gebonden. (ghebonden/
Lerden. Ick kom wt den bloem hof 'k heb daer bloemtjens/ 't ſaem
hercilia Laet ſien t'is ſchoon gebloemt het ſtaet my ſeer wel aen/
Iſſer veel? Lerd. vijf/ of ſes. Hercil. ick ſalſe deelen gaen.
Phelander daer is een/ Phel. ick danck myn waerde leven.
Hercilia Hou daer en dits wat wilt ick macht Belcarius gheven.
pheland. En 't cierelijckſte mee. Hercil. 't gebloemt niet veel beduyt/
Dan doch is hy een by hy ſuychter heunich uyt.
pheland. Niet aen de waerdy iſt/ maer aen de gunſt geleghen.
hercilia Vernoeght Phelander dat ghy roſen hebt ghekreeghen.
pheland. Mocht ick ay lieve roos daer mee in u hert ſtaen.
hercilia Soo langh' als de roos duurt. Phel. Die ſal ſeer haeſt vergaen.
hercilia Laet ſien wat doen wy beſt om ons wat te vermaecken.
Lerden. Te wand'len in het groen Hercil. Dat ſijn myn ſoetſte ſaecken/
Gaen wy te velde-waerts daer is myn meeſte luſt.
pheland. 'k Verſel de Princes. Her. Wel. Phel. So blijft myn ziel geruſt.

Belcarius, blyft alleenich ſtaen ontbint het
ruycketje en ſpreeckt,

Ivryger als de by na ſuycke bloemtjens ſuycht/
Nedrygher myn gemoet voor deſe bloemtjens buycht/
Die diertjens al haer ſoet wt duſke bloemtjens rucken:
Maer duyſt mael ſoeter ſoet/ ſal hier myn ſiel wt plucken/

Danck

Danck waerdighste gebloemt gelooft Lerdenia,
Dat ghy myn liefs gebot/ soo vlierichlijck quamt nae/
Suyckere woortjens ach ick kanse kussent smaecken/
O gulde lettertjens mijn hert van binnen raecken.

Brief.

Liefstentje n, comt naerstich of,
De klock ses, inden neer hof,
Gaet dan, stilletjens, gheslopen,
In myn kamer, die ghy open,
Vinden sult, hier mee tot flus,
Tot 'k u in myn armen kus.

Is het oock guyghel spel dat my dit maeckt dee lachtigh/
Ick lees en kus het schrift myn God/ het is waerachtigh/
De oogen blickjens ach/ die vallen my soo suer/
O klock slaet daetlijck ses/ O aenghenaeme uur:
Laet door te groot verlangh my doodelijck niet smachten/
Nu wel ick gae den tijt vertoeven met ghedachten.

Eynde vant Tweede Deel.

DERDE-DEEL.

Eerste Vytkomst.

Phelander, en Lubbert,

Niet langher sal myn gheest wtsinnich op ghetoghen/
Soo 'k naghent hoopeloos noch pijnich leven moghen/
De liefd'/ jaloeurs heyt/ spijt/ maeckt/ my de kop soo vol/
Dat ick mismoedigh raes ja slimmer ben als dol.

Lubbert Hier sitten hem de wurmen/ te krauwen en te lacken/
Hy mocht wel wat wurm krupt in nemen om die wt te kacken/
Niet waer slechte luy seytmen weeten dickwils goe raet.

pheland. Mijn leven/ of myn dood haest voor mijn ooghen staet/
Duyvelsche Consten/ die sullen my nu doen segghen/
De uytkomst/ van mijn doen/ en waert al aen gaet legghen/
Ist hier niet daer se woont.

Lubbert Neen/ hoe binje dus vot: (Pispot
't Is dat steeghje deur aen de slincker hant by de Spaensch-ure

pheland. Maer kanse deur haer konst so alle dingen mercken. (ken/

Lubberr Jae heerschop sy gaet met de duyvel om/ en sy tobert als sen verc-
Laestent vraechden ick keunie wel raen dat ick Lubbert, hiet/
Ja seyse dat sie ick wt jou oogen 't is waerentigh gheschiet/
En noch al meer/ die vrijster vrysje sprackse en die sel ghy krijgen/
Het ghebeurde oock/ en wat sy noch meer sey sel ick wel swijgen/
Sy wist te toberen/ van mijn geslacht/ en hoe ic aen jannetje met
Inde doelen by de mane schijn myn maechdom verloor/ (ten oor

 Somma

Somma sommarum 'tis ien verstandich wijf wat willicker veel
Arch/ ja pickigh arch sy kan al de duyvels bedriegen (om liegen
Daerom en twijfelt niet zy selse so vast als ien muer/ en voor wis
Seggen hoe/ ende sal wat ter aen schort en hoeter mee is/
En datse al haer kromme sprongen saegt/ ghy soutie verwond'rẽ/
Sy smoockt sy roockt/ sy raest/ zy tiert/ met dond'ren/
Sonder spreecken/ maer schrickelijc/ daerom he bie verbaertheyt
Soo blijfter van daen/ eer ghy in jou broec schijt / ist qualic esept?

pheland, De liefd' die in myn leeft kan al de schrick bedaeren/
Hel duyvels noch 't gespoock en sal my niet verbaeren/
De stoutheyd in myn hert heb ick veur lang betoont.

Lubbert Stae vast joncker hier ist daer de tovenaerster woont/
'T is sulcken liefje ghy souter oogen en ooren voor stoppen/
Ghelt hoortmen van besien te geven/ nou ick mach aen kloppen.

Marco Wie daer? wie daer? Lubb. Doet op. Mar. Hou hou hoe klopje so.

Lubbert Lubbert die is het kijnt doet open ick bin het Marco,
Ick heb ien heerschop die selie wat toov'ren/ daer mee selie ons in
Heerschop laet ick het woort doen. (laeten/

pheland. Ghy hebt verstant om met sulcke Joffers te praeten/
Noyt heb ick mijn leven/ leelicker mensch ghesien.

Lubbert Sy is soo glat als een turfmant/ en so blanc als de schoorstien/
Goeden dagh Marco, binje een weeutje? Mar. neen noch een vrijster

Lubbert Wonder boven wonder hettet onse lieve heer soo qualijck met jou versien dat is te bijster.

Marco Wats hier te lieve heeren? Lub. ic versindemy daer wel en bed/
'k Mien de Duyvel tis qualijck dat de nicker jou aen gien vrijer besteed het:
Maer de maegdelijcke staet is Godvruchtig deugd'lijc en vol eerẽ

Marco Nou geck wat ist komje om my te spreecken of te scheeren.

Lubbert Neen omje te spreecken/ ick bid' dat ghy ons haest geriest/
Sou ghy wel konnen seggen/ datmen heer op de Coninckx dochter
En dat hy mal quijl beckich is en dol van vrijen/ (is verliest
En datse hem niet hebben en wil en datse hem niet mach lyen.

pheland. Wech ter sy Lub. Ay lieve heerschop laet ic stilletjens after jou staen/

pheland. Marco, Lub. Marco spreect myn Heer manierich en vrindelic aen/

Pheland, Swijght. Lub. vrijery/ strijery/ wat verchje al eelt achter de ooren,

Pheland. Marco Mar. mijn Heer. pheland. my is gekomen veel te voren/
Van u wel waerde Const/ Marco hebdy de macht/
Seght 't ent myns vrijery. Mar. Mijn glori en mijn kracht/
Is aen mijn wercken door de werelt wel ghebleecken/
'k Verkoop de winden/ 'k doe de houte beelde spreecken/
'k Sen d'aert tot wonder/ ick belemmer door myn doen/
De groene kruyde dor/ de dorre bomen groen/
De hel ontset sich als ick haer maer dreygh te dwinghen/
Dry geesten heb ick die my het gheheym voort bringhen/

Door

Door haer het voor ghedaen ent langh geleden stuck:
My voor de oogen schijnt en't toekoment gheluck/
Of ongeluck/doen sy/my waerlijck openbaren
Hoe het geschieden sal al wast na hondert jaren/
Daerom seer waerde Prins en twijffelt niet maer hout
Mijn doen waerachtich. Phe. Wel het wert u toe vertrout/
Ick vry Hercilia, sy kan my niet weer minnen
Marco hoe of het comt? seght doch heeft sy haer sinnen
Op yemant anders/en doet my dan voort verstaen
Of ick haer krijgen sal en hoe het moet vergaen.

Marco Maeckt plaets op dat ick eerst de aerd van een doen scheuren.

Lubbert Ja wel ick hou myn broeck vast wat salder noch gebeuren/
Her om/soo noch een reys/ daer quam een cromme sprong voor
Tis al prut/prut/met wijsen en dreygen sonder een woort/
Dry doots koppen/met soo veel schenckel benen
Twee boecken/ja wel wel wat mach nou de duyvel menen/
Sacker lijden baas/hoor/knor/knor ick hebber de suyvel van
Sie daer/soo/soo/daer comen baerlijcke duyvels an/
Kijck dat is een stoute prij/wie quam sulcx opt te vooren
S'is maets met de nickers/sy luystren malcaer in d'ooren/
Wat voor leelijcke schelmen/wel hey ist van syn leven eschiet
De duyvels sincken/sy speelē/nu siet ghy ons/en nu siet ghy ons (niet/
Ja wel wondere perten/Heerschip dat is geklonckeh
Sy wetet van stuckje tot beetje/de duyvels zijn versoncken/
Daer mee. phe. Marco wat nieus! Mar. Ic kant u niet bedien
Comt over een quartier dan sult ghyt self sien/
Mijn Heer het is wat vreemts weynich tot u verblyingh
T'sal wesen wat het wil maer waerlijck qua tidingh.

Pheland. Hoe Marco quaet of goet/spreeckt daetlijck door u cracht
Ick verlangh te bersten. Mer. Tis noch niet in mijn macht/
Gelooft my seecker Heer/die tijt sal licht verstrijcken
Comt binnen een quartier ick sal u dan doen blijcken/
Tot u verwonderingh. phe. Wel Marco 'k ben te vreen
Doet al u naerstichheyt/vaert wel/ick ga nu heen.

Lubbert Goeden dach Merco tovert lustich maer ghy moet niet liegen.

Marco Gaet heen. Lub. Doch de duyvel is een goet knecht die sal nie-
(mant bedriegen.

DERDE DEEL,

Tweede uytkomen.

Hercilia.

Ay comt Engeltjen ach! wilt u myner erbarmen
'k Verwacht u brave lijf in dees mijn grage armen/
Nu proef ick liefdens cracht/holla daer kraeckt de deur
Dats elkereys weer an en niemant isser veur/
Het wachten waerstentjen/is myn dootlijck bedroeven

Lieft ghy ghelijck ghy segt /hoe kont ghy dan noch toeven/
Of lieft ghy maer uyt schijn? weeh sinnen uyt mijn hooft
Belcarius lieft my ja! getrou tot inder doodt/
't Kan sy mijn bloemtjens brief niet en heeft ingesogen
Och ja daer is hy doch/al weer ben ick bedrogen/
Het maeckt my sinneloos/ick berst/eylaes! ach my!

bel. uyt, Daer is Belcarius, nu ist geen toovery/
Welcom mijn eygen siel/sach niemant u hier buyten.

Belcar. Neen niemant niet mijn lief. her. Ick ga de deur toe sluyten.

Belcar. Nu ist een veyle plaets. her. Dees kamer roemen kan
Van d'alderliefste twee mijn waerde lieve man/
Belcarius de mont seyt dat 't herte in gaet houwen (trouwen/
Noch geen man/ maer hier mee. bel. Mijn lief hoe graech ick
Be-yver in mijn siel/hoe naerstich ickt besluyt
En geeft mijn tongh eylaes op't duysents deel niet uyt.

Hercil. Belcarius neemt dees rinck om met my soo te leven
Gelijck icks uyt mijn hert u vierichlijck ga geven
Tot ware teycken van ons echts verbonde trou.

Belcar. En dat tot eewicheyt ghy blijft mijn liefste vrou.

Hercil, Geeft my yet weer in plaets. bel. Nessens veel duysent eden
Soo neemt dees penningh met de liefd' daer in gesneden/
Tis inde hemel siet ronts om met Eng'len veel.

hercilia Cust nu u halve helft. bel. De myne maeckt u heel.

Hercil. Eylaes oft dueren mocht. bel. Het schricken kan niet baten
Maer ons trou schort noch wat laet eens daer van gaen praten.

Hercil. Ick ben vernoecht mijn waerst/door u en u gesicht.

Belcar. Och ja dats waer mijn lief maer hoort dit klinckgedicht.

De soete echte bant die gaet vry moedich vergen,
Het geen de liefde eyscht, de liefde is de maet
Van't houwlijck sonder liefd' wast geen geswooren staet
Geen vreuchde noch geen lust, maer eer een doodlijck tergen.

En ongemengde liefd' dat is de liefde nergen
Maer als liefde, met liefd' weerlievich streven gaet
Soo is het soeter als al 't werelts honich raet
En sulcke lust kan in de liefd' sich niewers bergen.

Of de schaemte in het maechdelijcke geslacht
Ietwes een strijtjen voert, haer cracht is ongeacht
Ia swack van geender waert, sy willen selfs verliesen.

Haer seggen toeft noch ay! dat is ghy wacht te langh
Het nem en dubbelt ja,'t is geseyt gaet u gangh
Want in het weygeren sy 't aldereerst verkiesen.

(haken

hercil. Ghy maeckt my bloedich root. bel. 't Sijn bloosjens aen u
Dat maeckt u schoonder lief en tdoet my meerder haken,

hercil. Ghy bent al veel te vry belcarius 't is te grof.

Belcar. Ick doet niet maer de liefd' de liefde heeft verlof

En

En lief ghy gaeft myn liefd' die moet ick oock bestreden.
hercil. Ick lief u met dees kus ach weest daer mee te vreden.
Belcar. Ick danck u voor een kus/een kus die dwinght my seer.
hercil. Hou daer/een/twee/drie/vier. bel. En nu noch viermael meer.
hercil. Het kussen tercht het u soo is mijn liefd' verlooren.
Belcar. Daer sin u kussjens weer/ja tergen is bekooren.
Hercilia en ben ick niet genoech geterght
Nu elleck kusjen my wel duysent lusjens verght.
hercil. Ick schreum u seggen ach my is soo bangh te moede:
Belcar. Geen schreum/geen noot/mijn lief/ick sal u wel behoede.
hercil. My maechdelijcke staet ick maeck my selfs onvry.
Belcar. Het maechdelyck gebet spreeckt dat int bed aen my
Tot meer bewegen sal ick daer mijn knien buygen.
hercil. Mijn suchjens die ick sucht en traentjens zijn getuygen/
Myn leden trillen ach my dunckt ick ga ter doodt.
Belcar. Neen lief men sterrift niet/daer van is gans geen noot.
Hercil. De maechdom my belet. bel. De maechdom maeckt beswaren
Geeft my u maechdom kint/ick salse wel bewaren/
Sy is daerom niet wech/wy twee die zijn doch een
In echt voor Godt getrout/mijn zieltje weest te vreen.
hercil. Ick stel my in u hant. bel, Ick sal mijn lief beschermen
Mijn Engeltjen. her. Mijn hertje vat my in u armen.
Belcar. Ha heuchelijcke troost. her. My vreuchde sonder ent
Mijn lief is liefd' soo soet? bel. Hercilia bekent
Sal ons gemenghde liefd' doen in u hertje steygren
Soeter dat ghy my na dees tijt niet meer sult weygren.

DERDE DEEL.

Derde uyt komst.

Phelander en Lubbert, kloppen voor Marcoos deur.

Marco uyt.

Marco. Komt komt ras komt mijn Heer 'tis veel te langh gewacht
Mijn tooberije staen veer op haer stercksste kracht/
Siet hoe my't clamme sweet comt langhs de wangen dringen
Van angst/want ick kan mijn geesten niet langer dwingen.
Ick sal u leyden op een doncker kamer/daer
Ghy in een spiegel sien sult/al hun wercken klaer/
Comt onbeschreumt 't is niet voor u om te verveeren.
Maer dit beveel ick vast voor u niet om te keeren/
Ghy moet ghedul dichlijck soo langhe blijven staen
Tot de Spiegel verdwijnt en dat 't al is gedaen/
Phe, Welt t'sa ick ben te vreen. Lub. En ick moet oock wel willen.
Marco, Mijn Heer volght achter my, Lub. Mijn gat begint te trillen.

DERDE DEEL.

Vierde uytkomst.

Het toneel in roockerige damp. Twee duyvels houwen een Spiegel met peck keersſen in haer handen, phelanlander siet daer in achter hem duyvels in schijn van Belcarius en Hercilia omarmende malkander en verdwijnen.

Phelander.

Ha moorders duyvels doet my den verblockten fiel
Wt myn liefs armen/dat ick hem soo flucx verniel
Ay gruwel! schellem/guyt/comt blixem/comt ghy donder/
Verplettert hem/of ick verscheur u/tot een wonder
Wraeck wil ick groote wraeck/en ghy ha snoode hoer
My haet ghy in de lust van een soo lompe boer/
O schandelijcke saeck/o steecken van myn leven/
Waer blijf ick sinneloos/waer is mijn troost gedreven/
Mijn op gehoopte hoop leyt inde afgronts hel
Daer ick u volgen sal/ach a my hoe nu ? wel
Mismoedige die ick sin/dat ick my gingh doorsteecken
Soo bleven sy in lust en niemant sou haer wreecken/
Neen wraeck/de aldergrootste wraeck en wreetste straf
Die opt tyrannich een twee overspeelders gaf/
Sal nu geschieden/ hoe! de vader ga ickt klagen
Die soo veel spijt daer door als ick op hen sal dragen/
Met raet met daet moet nu de grouwelijckste pijn
Haer quellen tot de doodt de uytcomste sal sijn/
Dits gangh eylaes ick ducht de Vader sal niet dencken
Dat dees myn droeve min syn goet en bloet doet krencken.

DERDE DEEL.

Vyfde uytkomst.

De Koninck, Phelander, en Jubberr.

Phelander,

De duyvel schendt my/quamt my soo niet voort gesicht
Voort aen haer kamer deur. Coni. Alder verbloeckste wicht/
Belcarius leyt in myn dochters arm te rusten
Vermoeyt en afgerecht door haer oncuyssche lusten/
Ha werelts wonder ach! amp eylaci ach.
Pheland. Hy leyt in flaeute ach! siet hier eens wat vermach/

Een

Een vaderlijcke hert het bloet begint te klaghen.
Coninck On-waerdich ſy dy ſiel dat u de aerde draeghe/
O goon/O lepder my/wie heb ick ſoo bemint/
Een d' alderbooſte knecht/en u 't onkuyſte kint/
Wat doe ick/ ay mijn Godt! laet my in d'aert verſincken/
Doet my in lethes ſtroom vergheetelijck verdrincken/
Soo ſterf ick maer een dood/nu langh ghenoeght verſuft:
Waer blijft mijn groote wraeck/wat of mijn moet verbluſt/
Dat ick dees ſnode twee niet daetlijck neem het leven/
Ras ſa! Eylaci! ach! Mijn leden ſtaen en beven/
Phelander dit is beſt/nu het doch is ghedaen/
Dat ick my wat bedaer zy keunent niet ontgaen/
Ick ſalſe daetelijck doen door mijn dienaers vangen/
Om hun nae rijpe raet de ſtrafſte dood te langhen.

D E R D E-D E E L.

Seſte Vytkomſt.

Belcarius, en Hercilia.

Nu lief myn waerde vrou ick bid laet of te treuren.
Hercilia My komt de eene ſchrick en d'ander ſtaech te veuren/
Belcarius 'k ben ſo bangh myn hert is ſoo benout/
Eylaes my arme vrou/ach dat ick was ſo ſtout/
Belcarius myn lief my dunckt wy niet en moghen/
Vol herden in ons liefd' ick ſie de dood voor ooghen/
Mijn ſuchjens die ick ſucht/die vallen my ſo ſwaer/
Als of ons doen beſpiet tot voor ons vader waer/
De liefde ſal my doen tot inder dood toe klaeghen/
Myn ſterf dach komt eylaes door voor u ſorch te draeghen/
Voor u die'k meer bemin/dan al d'aerts rijckdom groot/
En is ons doen beſpiet/ſo zijt ghy waerlijck dood.
Belcar. De groote liefde brenght u ſoo veel ſorch te vooren.
Hercilia Ach myn Belcarius, was doch myn ancx verloren.
Belcar. Ick ſtelt in Godens hant haer wille moet gheſchien.
*H*ercilia Souwen de Goden my u wel weer laten ſien.
Belcar. Dat hoop ick doch mijn lief/veel hondert duyſent reyſen/
Hoe anders/wat wil dit? Hercil. Het ſijn myn ſwaer gepeyſen.
Belcar, Verſet die met ghedacht om onſes ſoete vreucht.
Hercilia Belcarius my dunckt dat ons lieve gheneught/
Soo groot is datſe moet door de volmaecktheydt breecken.
Belca r. Wie weet het als wy twee/ wie ſou ons liefde wreecken.

hercilia En of het anders waer/Eylaes u was de druck.
belcar. Soo sturf ick dan om u dat was mijn grootst gheluck.
hercilia O dood en sou mijn dood gheen ommesien verscheyen.
belcar. Soo sou mijn rottigh vleys int d' aert u noch beschreyen.
hercilia Souden ons zieltjens dan niet komen noch by een.
belcar. Och! jaese/dits ghenoegh/'t sijn reden tegen reen/
Mijn waerste liefstentjen/laet alle droefheyd rusten/
Seght wanneer sullen wy ons weer om soo verlusten.
hercilia 'k Sal u gheleeghen tijd doen weeten als ick kan.
belcar. Wel alderschoonste kint/ick neem dit segghen an,
hercilia Nu mijn Belcarius gaet de tijd die komt ons naecken.
belcarius Connen de uurtjens my nu tot gheen daeghjens maecken.
hercilia 'T schijnt neen mijn lieve hert/hoort luystert 't is al laet?
belcar. Wat blijft ons soete troost. Herc. Dat ons te hope staet/
Noch meer mael onse liefd'/met oogh lonckjens te wencken.
belcar. En dat wy met 't ghesicht onsichbaer/daer om dencken.
hercilia Hoe leefd de liefd'in ons door een vereende kracht;
belcar. Twee sieltjens in een lijf/zijn hier door God gewracht.
hercilia Den tijd verloopt door praet/gaet wech ick ben verslaeghen/
Eylaci ach! ghy hoort meer sorch voor my te draeghen.
belcar. Nu wel Hercilia, Herc. Stil lief/ay lieve sus/ (dees kus
Hoor ick daer geen gewach. Belcar. Neen, Herc. Gaet t voort met
belcar. Soo daetelijcke lief/laet ick met duysent slipjens/
Noch eens in suyghen gaen het suycker vanse lipjens.
hercilia Goendach myn hertjen lief ay toeft gheen ooghenblick/
Dit is nu voor het laest. Belc. Wat ist? Herc. Al weer een schrick
De aerd' is my te nau. belc. Wat helpt u droeflijck tonen/
Den Hemel hoop ick sal ons door goetheyd verschonen.
hercila Ick sorrech. belc. Neen vertrout. Herc. Ick sal/ eylaci/ nu!
Leeft langh belcarius. belc. hercilia adieu/
Laet ick gheen omme sien wt u ghedachten vlieden.
hercilia Noch ick niet wt de u. belc. Hoe sou dat doch gheschieden.
hercilia Daer is mijn hert met u. belc. Neemt weer in plaets het mijn.
hercilia Adieu/mijn licht. belc. Mijn son. herc. Adieu. belc. nu het moet zijn/
hercilia Ay hoort belcarius. bel. Mijn lief. her. Geeft my die loncjens/
Maer dat het niemant merct, bel. Met inwendighe vonckjens/
Nou langhme noch een soen. herc. 'T is telckereys weer an.
belcar. Nu gae ick waerde vrou. her. Vaert wel mijn liefste man.

Hemelycke goetheyt gheeft,
Dat myn lieve lief langh leeft,
Gunt ons duysent duysent, kusjens,
En in vrede, soo veel lusjens,
Goddin Iuno, die ick brant,
Menich groote offerhandt,

Oft

Oft quam dat myn lief most sterven,
Doet my dan, oock mee verwerven,
Sulcke doot, met hem een pyn,
Laet ons niet verscheyen sijn.

[Eynde vant derd e deel.

VIERDE DEEL.

Eerste uytkomst.

Koninck, Phelander, Mandonius.

Con. Mandonius. Man. Mijn Heer. Conin. Gaet heenen stracx en hoort/
Of hy ghevanghen is/en brenght hem dan hier voort/
Myn leden trillen ach? mijn haeren staen en rijsen.
pheland. Met weynich woorden is zijn vonnis maer te wijsen.
Con. Dats waer Phelander, maer daer mee heb ick niet weer/
Mijn leven/lijf en bloet/mijn rijckom en mijn eer.
Mandonius, Belcarius ghebonden, en ghevanghen.
Mand. Mijn heer Belcarius comt. Con. Wel laet den schellem komen
Foy alderbuylste fielt diet my al hebt benomen/
Sitterden niet u lijf gruwelde niet u siel/
Doen ghy o geylle boef in sulcke sond' vervicl/
Hoe mochtet in u hert mijn eenich kint te schenden/
Kost mijn bewesen deught u niet te ruch doen wenden/
Maer neen versteende/ach myn trouheyt oolcke guyt/
Daer sooch ghy/schuym/bedroch/ver gif/en etter uyt/
Ick gingh u vondelingh met eedeldom vereeren/
Voor loon gaet ghy my schelm tot yders spot verneeren/
De aertsche pijne sijn te weynich voor u sy.
belcar. Mijn Prins de liefd' vermach veel meer als ick of ghy.
Con. Had ghy my nae behoor (vervloeckte lust versaeder)
Ghelieft/ghy seght van liefd'/soo waerdy gheen verrader.
belcar. Ick liefden ach u kint wel tot ons ongeluck.
Con. Ghy haeten haer Rabaut ghy brocht haer inde druck:
Gheen lieven wast/wel siet den schelm op getogen/
Dit durft in myn gesicht noch flick'ren met sijn oogen/
Ha over geven beest/ lieft nu het grulijckst groot/
Soo seer ghyt hebt gehaet/ dat is u strafste dood.
belcar. Die kan my niet ontgaen/ick wilse willich lijen/
Mocht ick daer mee o Prins hercilia bevrijen/
hercilia, die ick met soo veel listen vingh/

Dat zy my/goe Princes/met weerliefd' lonen gingh/
Ontleet my lidt/van lidt/martelt my duysent daghen/
Gheen pijn salt zijn/magh ick die maer alleenich draghen.

Coninck Boos-dadigher swijght flucx/u stem als vlimen snyt/
In myn beklemde hert/helsche Moorder myt/
V spraecloos/doch door dwangh/dienaers brencht hem buyten:

Belcarius wert binnen gheleyt.

En gaet hem wel ghehoyt/in ijser keetens sluyten/
Phelander nu wat dood? Phel. Het hanghen is veracht.

Coninck Het hanghen als gheen dood zijn snoo verdienst toe lacht.

Pheland. Wel branden/ Con. O neen! niet/hy is in brant ontsteecken/
Het vier en kan sijn vier niet pijnich ghenoegh wreecken/
Ick hebbet al bedocht 'k sal 't hert hem wt zijn lijf/
Levent doen rucken/en dat dan bebloedich stijf/
Ter wijl het sich noch roert/doen onder d'oogen douwen/
En wat ick meerder sal dat moet ick by my houwen/
'T is ijselijck doch hoort/Phelander ick nu wil/
Met haer oock spreken stracx/doch eenighlijck en stil/
Vertreckt u. Phel. Wel ick gae. Con. Mandonius, haelen,

phelander met al d' Adel in.

Suldy haer daetelijck/en gaet niet 't minst vertaelen/
De waerom. Mand. Wel mijn Prins. Con. Ic meen zy niet en (weet
Dat my haer vuyle daet soo voor de oogen leet/
Ha snoo verdurven eeuw/men wenscht om kinders teelen/
Maer sulcken zyn vervloeckt die d'ouders 't leven steelen.

Hercilia, Mandonius, Mandonius, weer binnen.

Hercilia Hoe vader lief bedroeft verblijt u door dees kus.

Coninck Ghevevnsde snode hoer versoyt u selfs tot blus/
Onghehoorsaemste kint/doen ghy doch niet kost mijen/
V geyl onkuysche lust en vuyle hoererijen/
Waerom verkoosdy niet een helt van hooghe stam/
Door d'alder g'ringst die ick als vondelingh op nam/
Wt soo menich eedel Heer die hier mijn hof betreden/
Was u gheen aenghenaem/u roockeloose seeden/
Verachtens al wt schijn/mijn liefd' was u verschoon/
Om soo als tyghers u vader straf te doon/
Foy alderwreetste kint/u vader troost ghedreven/
Op u was/en voor troost so neemt ghy hem het leven/
Wanneer als ghy bedenckt u dochterlijcke plicht/
Sterest dan niet u hert/verblint niet u gesicht/
Maer neen 't gheronne bloet door geylheyd op ghetogen/
En heeft de goe natuer niet dwinghen konnen moghen/
Te weer staen het aensoeck des beed'laers/die verrast/
Op huyden is/en nu wel sterck in keetens vast.

Hercilia Wel Hemel ay mijn Goon! hoe is mijn lief ghevanghen/
Soo sterft hy waerlijck/ach? Wel mocht mijn siel verlanghen/

Met

Met sorgh/met angst/met vrees/met schrick met tants gekras/
Sy wist wel dat haer helft/in doots perijckel was/
Ay my belcarius hoe! sal nu u eelheyt moeten
Mijn sond'/is sond gedaen/onnooselijcke boeten/
Ha alder braefste Prins! Vader acht hem niet gringh
Belcarius als de Son het al te boven gingh/
Hy recht van Adel was die'ck in d'echt heb vercooren/
Belcarius in natuer is waert en hooch gebooren/
Denckt van begin der aert/of den mensch die doen wracht
Deught en beleefde daet/niet edel was geacht/
En danderen heel slecht? nu seght zijn overtreffen
Van goede zeden/de'en u hem die niet verheffen?
Och ja sy want sijn lof die heeft getoogen an
Dat hy u schoon Soon is en mijn wel waerste man.

Coninck Den zegen feest sal hy by d'opper duyvel erven
Sijn doodt is al voorseyt om 't pijnelijckts te sterven.

Hercilia Ach! Vader/Vader ay! laten my natte tranen
V tot kinders liefde en medely vermanen/
Hy is onnoosel 'k sweert 'tis altemael mijn schult
Verschoont mijn lief door my ick ben de doot gedult/
Spaert dalder braefste helt. Con. Al had hy duysent levens
Ick sou met straffe straf hem nemen die al 'tevens/
't Ent loont zijn hoerery/maer hoe ick met u doe
En weet ick waerlijck niet ick ben my selven moe/
De doot is u verdienst/maer my comt noch bewegen
Het Vaderlijck gemoet de natuer strijter tegen.

Hercilia Mijn waerde Vader lief wat ghy Belcarius doet
Dat doet doch mee an my ick met hem sterven moet
Mijn Vader ay laet ick Belcarius geleyen
Met een doot/doot ons bey/en wilt ons niet verscheyen/
Wy zijn vereende twee soo haest Belcarius Erf
De steken tot sijn doodt denckt dat ick mee dan sterf.

Coninck Dan waerdy maer geloont na rechten en na wetten
Maer hy eerst sterven sal daer is geen tegen setten/
En ghy in't leven sult met quellingh en met pijn
Als hoer in schant/en spot altoos gehouwen zijn.

hercilia O Goden laet ghy toe/een sulck vonnis te spreken
Den Vader tot zijn kint/sonder 'tonrecht te wreken?
Ghy aerde sterft mijn lief en dat ick levent blijf
Soo suldy bersten/en mijn wel onsalich lijf/
In u teerende maegh tot een spijs-offer slocken
Op dat mijn lijf daert zijn verrotten sal mach locken/
Nu Vader 'ksie dat u onmenschelijcke hert
Door Goon noch kinders liefd. beweechelijck en wert/
Ick sal het lijden ach! soo ick u door dit smeken
Soo veel vermurwen kan/dat ick hem noch mach spreken/

Doet my deez laetste deucht laet my hem maer eens sien.

Coninck Niet levendigh noch doot/het en sal niet geschien.

Hercilia Opent u oogen aenschout mijn bloedige tranen
Daer ick ay wee my ach! in smeltent schijn te banen/
Ick bid siet hier geknielt vergunt my 'tlaeste nu
Het is maer een een woort het droeffelijckst/adieu.

Coninck 'Tis wonder dat u hert dat d'afgront gaet vervloecken
Yet het onmoogelijckst soo duyvels durft versoecken/
Siet wel voor valsche hoer dat al u tergen snoot
Gheen oorsaeck geeft van met hem een gelijcke doot/
Ick voel recht veerdicheyt boven u liefde raken.

Hercilia Dat aengename woort kan eenigh my vermaken/
Ick ben de doot getroost/de doot die maeckt my bly
Vergunt u eenich kint/ay Vader lief/daer by/
Dat ick noch eenmael mach hemelsche lusjens blussen
Met mijn/mijn liefste man/in dees armen te kussen/
Die u toe reycken swack van alle qualen vol.

Coninck Ick ga soey boose kint de toren maeckt my dol.

Hercilia Siet daer ick sal tot wraeck my daetlijck nemen 'tleven.

Coninck Dats wijve klap/of sterft daer is niet aen bedreven. Con. bin.

Hercilia Nu op Hercilia met mannelijcke macht
Schept moet/wel an/wech kinderlijcke kracht/
Fenijnigh water wil ick maken om te golgen
Stracx na Belcarius doot om hem dan na te volgen/
Eylaci wie sal my de tijdingh brengen klaer
Ick ducht niemant niet ach/hoe werd ickt noch gewaer/
Hemel erbermt u/ay Juno 'ksal doen stoken
Een offerhand/met dienst u Altaer doen Wieroken/
Doet my in droom de weet zijn doot of anders/hoe
Gelijck ickt vast vertrou 'kga na den Tempel toe.

VIERDE DEEL.

Tweede uytkomst.

Belcarius inde gevanckenis spreeckt

O nacht wel dick en swert met duysterheyt omdreven
Mijn selfs kan ick u tot een gelyckenis geven/
Ghy zijt beswaert en naer/ghy zijt die sluymrich stelt/
Al wat ter werelt leeft ja selfs 't gebloemt te velt.
De heldre blauwe locht die hebben soo omtooghen
Dat zich de maen verschuylt met al de Hemels ooghen/
Eylaci ben ick niet nu even leens als ghy
De angst/de vrees/de smert/dat is de nacht in my/
En in myn droevich hert soo schrickigh en vol sorghen

Daer

Daer leyt mijn waerste lief ghelyck de maen verborghe
Ghy duyster nacht die mist de sterretjens u licht/
't Zijn myn liefs ooghjens en die mis ick int ghesicht.
hercilia myn hert nu moet ick u doch derven/
't Is wonder dat u naem my daetlijck niet doet sterven/
Of sulcke crachte geef dat ick dit yser ruck
Om u te klaghen? ach myn droeve smert en druck/
Comt stercke Donder comt helpt my dit stucke breken
Dat ick myn lieve lief noch eens/voort laest gae spreken/
Glimmende blixem vlam verbrant dees wooningh nu/
Dat ick hercilia mach seggen gaen adieu/
Adien eylaes adieu! mocht ick u voor het laeste/
Geven een affscheyts kus/soo kost de doot sich haesten/
Te bitsigh noch te strengh/te bitter noch te straf
Te rooven tleven/en myn lichaem in het graf/
Wel hoe belcarius can u de doot verbaeren/
Ghy sterreft om u lief verwacht u lyden garen/
Soo sal ick doch/al ist dat ick haer op der aert/
Niet spreken magh/'t sal zijn ter hooghe Hemel waert/
Daer sullen door mely de Engeltjens erbarmen.
En toestaen dat ick mach mijn liestentjen om armen/
Nae eeuwichlycke vreucht is myn ziel in verlangh/
Comt doot/doot/soete doot/comt herwaerts neemt u gang/
Mandonius en Sophia wt. Als een onnoosel lam stel ick my in u handen
Om my tot offer voor myn lief te laeten branden/
O goon: my schrickt/gheen schricken 'k heb langh verwacht/
Nae dees die my gaen doon int midde vande nacht.
Mand. Wee my belcarius. bel. Waerom? Ma. 'k moet brenghen
Een tydingh al te droef. bel. Wat ist? wilt niet verlenghen/
Leeft myn hercilia? Ma. Ja. bel. Soo en ist geen noot.
Mand. Och belcarius, bel. Hoe. Ma. Wy comen om u doot.
Belcar. De doot die is het minst dat my nu can ghebeuren/
De doot comt na myn wensch/de doot sal my uyt treuren/
En aertsche pijnen gaen verloffen/tot den tyt
Het leven van myn lief natuerelyck verslyt.
Mand. Het leven wert u ach eylaes: te jongh, verhindert.
Belcar. 't Is soo besloten neen/mijn tijt wert niet vermindert.
Mand. Verlenght sou't wesen soo de Prins u gaf gena.
Belcar, O neen: noch wast gheheym alst nu is laet of dra.
En myn hercilia die sal het sterven meeden/
Op haer bescheyde tyt na komen en na treeden/
Om my/om my/haer ziel/te soecken by de goon/
Die daer verrijsen sal na dat mijn levens doon/
De tydelycke tyt sal ick voort Hemels geven/
Om met myn liestentjen daer eeuwichlyck te leven.
Mandonius ap comt, Mandonius vertoeft

Geen

Gheen ooghenblick/want het uptstellen my bedroeft/
Eylaes gaet met een doot voor duysent my bevryen
Neemt 't ent mijns levens en versoet mijn bitter lyen/
Ick sterf maer het gheluck laet my haer grootste erf
Om dat ick om myn lief soo lief en willich sterf.

Mand. De eenen doot veel meer als d'ander een verv aerden.

Belcar. Men can maer door een doot hier scheyde vander aerden.

Mand. Het onderschept dat is in bitterheyt en pijn.

Belcar. Mandonus laet de mijn de gruwelyckste zyn
Ick ben het wel getroost/ick gingh my 't soets verblyden/
Met myn lief/laet ick nu om haer het suerste lyden.

Mand. Den Coninck heeft gheboon dat men u levent hert
Wt lijf sou rucken, Bel. Wel het geleeden wert/
Doet na de Coninckx wil. Man. Leyt dat wy met bedroeven
V vaerdighen ter doot. Bel. Wel hoe my spijt het toeven:
Nu aen benaerstlicht het/ siet hoe dat ick my stil/
Als een onnoosel kint gae voegen na u wil/
Laet myn wel kloeck ghemoet u onbeweechlyck maken
Wat soo versteent u hert/dus doende comt genaken/
Mijn aengenaemste uer die in een oogenblick
Mijn leyden sal in vreucht wt al dit aertsche schrick/
Mandonius ay nu. Man. Wy zijn gereet te smachten.

belcar. En ick bereyt om dat gewillich te verwachten.

Mand. Belcarius mijn Heer moet ick u tot een loon/
Voor liefd die ghy my deed' nu selleber gaen doon?
Ons ware vrientschap die gegront quam wt ons zielen/
Moet ick die nu/wee my/als moordenaer vernielen /:
O Goden wat gebodt dat my de Coninck heet/
Belcarius o neen/hoewel dat ghy ghereet
Gebonden staet/ om soo de doot gedult te dulden/
Ick doe het niet de Prins magh soo hy wil m'ontschulden.

belcar. Hoe nu verslaeghen helt/sult ghy u trouwe plicht/
Tot myn waerts/en u liefd' be-yveren soo licht
Is dat de vrientschaps loon dat ghy my voor een sterven/
Door blode lomery veel duysent doon doet erven/
Nu op Mandonius, verlost my wt dees strijt/
Hebt meed'ly soo meed'ly opt eenich hert door snijt.

Mand. Soo bid ick dan geknielt wilt my u doot vergeven,

Belcar. Ick danck u dat ghy neemt myn moe geleefde leven.

Mand. Ghelieft Belcarius oock iet te spreecken meer.

Belcar. Ja hoe dat ick mijn siel beyl d'opperst Godt en Heer/
En hoort Mandonius sweert my by sware eyden
Dat ghy dees woorden aen mijn liefste sult besteden/
Soo ghy haer immer spreeckt. Man. Wilt op u vriend betrouwē
Soo vast als ickt beloof soo waerlijck sal ickt houwen.

Belcar. Wel seght Hercilia veel duysent goeden nacht

En

En dat sy tot het laetst bleef in mijn swaer gedacht/
Verhaelt haer dat ick ging myn ziel de gooden veplet
En dat ick haer mijn lyf en mijn hert gingh mee deylen.

Mand. Ick sal belcarius. bel. En dat ick vry en vranck
Mijn selven tot de doot gingh voeghen/ haer te danck/
Voor al het soete soet dat zy my zoet ging toonen
En dat de doot te laf was om die vreucht te loonen.

Mand. Syn nu volmaeckte helt/u woorden al ghedaen.

Belcar, Segt dat myn laetste woort dat wt myn mont quam gaen/
Was al hercilia: En dat ick hertlyck wilden
Dat zy myn doot vergat en datser droefheyt stilden,

Mand. Isser nu oock yet meer? Belcar. Vergeet voor al niet dit
Dat ick haer voor myn doot ghenadelycke bit/
Dat zy myn grootste quaet en haer te droevich lyen
Vergeven wil/dat ick heur aen doe door myn vrijen.

Mand. Is't dit nu altemael? Belcar. Hier mee ick offren ga/
Het onverganckelyck God/en 't lyf hercilia.

Sy trecken hem het hert wt zyn lyf, deuwen hem dat int aenghesicht en legghent dan in een Lampet Schotel.

Mand. Of dit onnoosel bloet des Coninckx dorst sal stelpen?

Sophia. O neen een bloet dorst kan soo weynich bloet niet helpen.

Mando. Hy was noyt geen tyran maer een prins inder daet.

Sophia Aen des bewijst hy niet sijn goetheyt maer sijn quaet.

Mando. De schantvleck aen sijn kint dee zijn gemoet soo wroegen.

Sophia In sulck gedane saeck hoort men sich te genoegen.

Mando. De gierigheyt besat de Coninck in sijn hert.

Sophia 'tGaet qualijck daer het gelt voor deucht genomen wert.

Mando. Oock dee phelander seer des Coninckx wraeck versterckken

Sophia Phelander dee de daedt eerst aen de Coninck mercken.

Mando, Phelander was d'oorsaeck door jalouzy en spijt.

Sophia Ter liefde tot Mevrou. Man. O neen door haet en nijd/
Maer dats daer van genoech/laet ons Coninckx behagen
Volbrengen/met dit hert voor syn gesicht te dragen.

Derde uytkomste.

Hercilia, Lerdenia, pandora, inden Tempel van Iuno, daer wert gespeelt gesongen. en meer ander dienst gedaen.

Hercilia.

Die de swaerste pijne draeght
Voor u altaer leyt en klaeght,
Om u mely te verwecken
Ende suchjens op te trecken.

Tempel-Liedt aen Iuno.

Op de stemme:

O Schoonste Personagie.

LOf *Iuno* Coninginne
Die naest de Godt *Iupijn* draeght sHemels croone,
V bid ick wilt myn sinnen
Met hoop en troost, verquicken en beloonen.
Verhoort my maer,,Godin eerbaer,
Op dat dees droeve vlagen
Van my genomen, daer voor myn wensch mach komẽ,
In dees dagen.

En laet my niet verlegen
Ick die u ach! van herten soeck en smeecke,
Hier voor u neer gesegen
Jck soeck haet noch oude wrock te wreken
't Is angst die dwingt,,en 'tharte wringt
Daer voor ick nu begeere
Een saligh ende uyt alle myn elenden
V ter eeren.

Pan.

Stemme:

Pronckje van de Maeghden.

PRinces van ons lande
Laet myn sangh u troosten:
'tWyl u mee'nger hande
Pynen 'therte roosten,
Dat van d'alderboosten,
Neemt moet myn Coningin,
De plagen, by vlagen,
Verdwynen, en pynen,
Ons tot nieuwe min.

Onse meest onrusten
Bestaen by haer selven
Door dien onse lusten,
Haer soo onvast welven
Datse haer bedelven,
In d'afgront vande smart,
Schuwt minne, daer inne,
Ist lyden, te myden,
Van ziel en hert.

Hemel wilt gehengen
Dat Me-vrou mach smaken,
Haer lust, en mach lengen,
Haer jeucht om te raken,
Waer haer min mach blaken,
Jn kuyssche eerbaerheyt,
Princesse, Voochdesse,
Wilt voegen, 'tgenoegen,
Met re'en beleyt.

VYFDE DEEL.

Eerste Vytkomst.

Hercilia sit aen een tafel, Lerdenia, Pandora, soecken haer te troosten en met spel in slaep te crijgen.

Hercilia,

Den donder blixem ramp met al de ongelucken
Die spannen t'samen om my droeve vrou te drucken/
Den Hemel ende aerd'/Planeten en 'tgestert
't Sent al de yser roe tot binnen in mijn hert/
Goddin selver Iuno die ick een offerhande
Met bloet/Wijn/Wieroock/ter hooch Altaer dee branden/
Sy mee veracht mijn dienst/want soel en klam ter neer
Soo dompelden de vlam/soo dat ick nimmermeer/
De waerheyt weten sal door goddelijck vermogen.
Waer dat Belcarius mijn liefsten is gevlogen.

Lerden. Hoe nu hercilia kan onverdultheyt doon
V wijse reden tot de lasteringh der Goon/
De vlammen die ghy seght u waenden te bedriegen
Die sach ick als root gout ten hemel waerts op vliegen/
V bidden is verhoort hebt anders geen vermoen
Als dat Iuno Godin u 't al sal weten doen/
Maer denckt niet datse selfs by u sal neder comen.
O neen het sal geschien u klarelijck door dromen/
Princes mijn liefstenjen hebt ghy tot weten lust
Soo legt u datelijck hier op dit bedt te rust/
De ydelheyt vermenght u sinnen door al 't klagen.

Hercilia Het bed' is al te sacht om mijn onrust te dragen/
't Strijt tegens al mijn quael/maer 'thakende gedacht
Dat ick tot weten heb/sal my dus in dees nacht/
Een sluymerige vaeck doen in de oogen mengen.

Lerden. En ick sal u door spel in slaep soecken te brengen.

hercilia Eylaci! ach! amy. Ler. Mijn lief stelt u te vreen.

hercilia Lerdenia ick kan mijn bitterlijck geween/
Dwingen geen oogenblick. Ler. Soo kan u niet verschijnen:

Hercilia Speelt dan mijn droevich leyt/'k sal my tot slapen pijnen.

Daer wert gespeelt.

Hercilia sluymert, Lerdenia, en pandora vallen in slaep, Morpheus comt inde gedaente van Belcarius waren voor Hercilia.

Hoe myn Hercilia kent ghy Belcarius niet?

Die

Die ghy vermoort eylaes dus deerlijck voor u siet/
V vaders tooren die my schrickich dwongh te sterven/
Heeft my aldus misimaeckt en bloet roodich doen verven/
Dat u in twijfel stelt/dat ick hier niet ontrent/
En sin/maer neen mijn lief/ontwaeckt/ontwaeckt ick bent/
Ick bent Hercilia: om u te doen beklagen/
Mijn doot/leght af u pracht om rou kleeders te draghen/
V weenachtich ghebedt met traenen is verhoort/
Dus kom ick selver af te kondighen mijn moort/
Mijn moort/ick ben vermoort/u vaders strengh vermoghen/
Heeft my doen sterven/ja 't hert is my ghetooghen/
Vyt 't lichaem/ en bebloet soo ijselijck gheduut/
Int aensicht dat daer van noch al de werelt gruut:
Laet vaeren alle hoop/van dat 'k u in mijn leven/
Meer liefd' of teyckens liefd'/of woort/of lonck sal geven/
Mijn lippen die soo vaeck de u hebben ghekust:
Sijn vruchteloos/het bloet dat isser wt geblust/
Dus lief acht dit voor waer denckt niet dat ydeldromen/
Noch spoockery noch schijn voor uwe ooghen komen/
't Is selfs u echte man die u om hoogh verwacht/
Adieu Hercilia, adieu tot eeuwicheyt goe nacht. Binnen

Hercilia na het verdwynen, van de gedaente van Belcarius, ontwaeckt en wil hem om-armen.

Hercilia. Belcarius, vertoeft laet ick u noch eens sien/
Warwaerts? O neen/ghy kent my niet ontvlien/
Vlucht niet myn troost/u vlucht die sal u niet gebeuren/
Ick gae u volgen met mijn selver dus te scheuren.

Lerd. Princesse wat wil dit? ay lief u droefheyt slist/
Hercilia hoe nu bedaert u wel wat ist.

Hercilia Och! och/laet my met breen nu kan ick niet goets erven/
Ick heb besloten met mijn liefstentie te sterven/
Daer stongh Belcarius, stracx voor my ach niet soet:
Van wesen als wel eer/maer d'aensicht root van bloet/
Sijn borst gheopent ja ick sach het voor mijn ooghen/
't Hert was hem gruwelijck daer levent wt getogen/
O vader wee my dat/ick u oyt heb ghehat/
Is nu u moet gheblust/is nu u bloet dorst sat/
Is nu Phelanders raet daer ghy soo graech na hoorden/
Volbrocht/met schrickelijck mijn echte man te moorden/
Sijn schelms hert hadt dat meer in u herte stee/
Dan al myn traenen die ick voor u storten dee:
O jae wat of ick vraech ick heb het klaerste teecken /
Mijn waerde lief/mijn man/die heeftet kome spreecken/
Bedompelt naer beanctx/als doode geesten doen/
Bedroeft eylaes betraent/ghelijckmen kan vermoen/

 O goon

O goden waeren al u over groote krachten/
Ghesoncken en met al u Goddelijcke machten/
Ter aerden in de hant myns vaders/dat hy dorst/
Dees yssselijckste moort bedencken ja doen kost/
Vermocht het in u hert/dat ghy syn quaet toe liet/
Ghy duyvelen inde hel door wien het is gheschiet/
Kesen u haeren niet ja eyssselijcke slanghen/
Die om u bachuysen gelijck serpenten hanghen/
Doen ghy hem schrickelijck gaeft dees verbloeckte raet/
O ja! o neen/duyvels lachen doch om het qu et/
Nou nickers 't is gedaen daer is geen tegen spreecken/
Comt hier 'k vergeeft u komt/en helpt my daetlijck wreecken/
De Moordenaers/doet wraeck die ick aen u versoeck/
Denckt anders dat ick hel en vlam in stucken vloeck/
Den blixem sal tot hulp de aerde doen verdroghen/
Den donder sal op dat ghy des te meer vermoghen/
Sult hebben/buld'ren gaen/en gevent elck een beurt/
Tot dat de werelt heel van een te versten scheurt/
Weel loom gesoort/wel hoe ha bloo versaechde prijen/
Comt segh ick komt ter baen/en helpt my moedich strijen/
Ghy hebt tegens myn man verwinners n gestelt/
Ha siet hier staet syn vrou/kloeckmoedich weer te velt/
Bevecht haer proserpijn/acht my niet kleyn van waerden/
Zyt ghy een hels voochdes ick ben voochdes der aerden/
Pocht ghy u Hemels kint en nu hels Coninckx vrou/
Of ghy in stighen heerst/denckt dat ick waerdich hou/
My selleber te strijt met Plutoos wijf te treden/
Maer toe fdy/wel amy hoe ick ga buyten reden/
Ick roep ter krijch de geen daer ick mijn hulp aen wil
O neen dat heeft gheen aert best swijch ick daer van stil/
Maer met een ander praet moet ick de hel bekoren/
Helsche duyvels rechters komt komt wilt my verhoren/
'k Sal gaen ter hellewaert gewillich by u lien/
Soo haest als ick my sal door u gewroocken sien/
Hoe 't schijnt het hels gespoock dat komt my niet bestepg'ren/
De duyvelinne gaen mijn smeecken duyvals weyg'ren/
Maer neen Hercilia heeft over duyvels macht/
Her op/'tis niet/hier mee sal ick myn grootste cracht/
Aen u verdoemde schaer soo gaen te werck steecken/
Dat ghy my als vorstin sult om vergifnis smeecken/
Hae! hae! daer komt het luck wyn sweerent vloecken nae/
Sa sa helpt duyvelen Lerd. Princes. Herc. Lerdenia.
Ay my ick bin soo loof. Lerd. Me-vrou wilt u bedaren.
Hercilia Set my daer neer, Lerd. Wel lief/o God soo wilt vergaren/
De sinnen van Me-vrou/verlicht haer groote smert/
Vertroost haer arme ziel en aengevochten hert.

Daer

Daer wert geſpeelt.

Mandonius brengt het hert in eenen gouden kop aen Hercilia

Mandonius

Alder bedroefſte vrou ick coom met ſchrick u nader
Dees gift die ſtuert u ach! eylaes: u eygen Vader/
Weet Princes dat u lief ſijn leven is geent
En dat u Vader 't hert in dees kop door my ſent/
Dit ſeydt hy ſoud ick u ſeggen dat hy u geven
Niet lievers coſt/al ſt geen ghy liefde in ſijn leven/
Ghy noemde zijn hert u/u zijn door liefde groot
Waſt een/'tblijft een/nu noch/doen levendich/nu doot/
Hy ſtaet toe dat u herten een zijn van u beyen
Daerom ſtuert hy u 't zijn hy wilſe niet verſcheyen.

Hercilia Mandonius hy doet in deſe daet ſeer wel
Mijn Vader die is waert dat ick hem prijſen ſel/
Eenſdeels om dat hy my met 'tmijne gaet begaven
En weer dat hy dit hert heeft doen in gout begraven/
Gelijck het waerdich is/want geen graf op der aert
Behalven dit van gout/en was ſyn braef hert waert/
Daerom ſegt dat ick gingh de grootſte danck betonen
Die'ck immers ſchuldigh was voor ſulcke gift te loonen.

Mand. De Goden trooſten u Princeſſe/die't behoeft
Eylaes de ſtraffe doot uwes liefſte/is bedroeft/
't Hert berſt my als ick de beweechlijckſte woorden
Verhalen moet/die ick in't ſterven van hem hoorden/
Dit is een laſt van hem/dat ick u ſeggen ſou
Hoe hy gewilligh ſturf ter liefde van Me-vrou.

hercilia Ay nu Mandonius. Man. En voort hoe dat ſijn leven
Te weynich was om voor ſoo veel genoechts te geven.

Hercilia Eylaes! ay! liefſtentien. Man. Hy ſey ten was geen noot
Of hy ſturf voor ſyn lief/duyſent doon voor een doot,

Hercilia Godt iſt verdraechelijc. Man. Wat ſtael en ſou niet krencken
Hy badt met hert en ziel dat ghy niet ſout gedencken/
De quellingh die hy heeft gedaen u jonge vrou
Princes u deerden hem. her. Mijn ziel die ſterft van rou.

Mand. 't Leſt ſeyd hy dat hy in ſijn lichaem gingh beloven
Syn ziel daer hy de u/verwachten ſou/hier boven.

Hercilia Aerde verſonck ghy niet. Man. Hoe oft den hemel lijt.

Hercilia Ay gaet Mandonius. Man. Me-vrou verſet u ſtrijt.

Mandonius binnen.

Hercilia Ach hert mijn eenich hert/dat ick u heb genooten
Is door mijn Vader niet maer door de Goon beſlooten/
Ay hert! wel lieve hert/dat doot noch in my leeft
Hoe comt het dat de tijt ons ſoo verandert heeft/
Wanneer ick om u placht te dencken/coſt ick nergen

De

De vreuchjens in mijn ziel noch in mijn lichaem bergen/
Daer nu/als het gesicht my u soo klaerlijck wijst
Mijn hert door schrick en angst/verwoest ten bersten ijst/
Ach hert/geluckigh hert/door dien ghy zijt gestorven
Ghy hebt voor onrust nu veel rustigheyt verworven/
Ghy hebt u loop volent/ghy hebt den hemel nu
En ick de werelt tot mijn schrickelijcke gru/
Ghy leeft met Engeltjens by Goden in verblijden
En ick in Duyvels quel door aenvechtingh en strijden/
Mijn hert de solver/vlam/de pijn/de knagingh eet
Daer u hert in root gout soo trots en prachtich leet/
Alder geluckichts hert/u vyant heeft u selven
Geen stinckende moras maer 't graf van gout doe n delven/
Hy eert u eel gemoet hy croont u louter deucht
Daer mijn half sturven ziel sich levent in verheucht/
O lijck dat is verciert u schoon begraffenissen
Niet als de traentjens van u lief Hercilia missen/
En om dat die u hert eerlijck genieten sou
Soo sijt ghy alst behoort gesonden tot u vrou.

Sy weent, en seyt daer na, het hert kussende.

Och wel beminde hart nu staet het my te volgen/
Ick u versellen zal/hoe hart en wreet verbolgen/
Mijn Vader op u is. O lieffelyck soete hart/
Nu sult ghy tuygen zyn van 'teynde van myn smart/
Ick wil Belcarius lief u in de dood versellen/
Ick wil myn siel op wegh nu met u hert gaen stellen/
Lerdenia haelt de fles/die in myn koffer staet.

Lerden. Seer wel Me-vrouw ick gae hoewel ick ducht voor quaet.
binnen.

Tweede Uytkomst.

Hercilia, ligghende op haer bedde drinckt daer nae uyt de fles, het fenyn, in't by zyn van haer Maeghden, die merckende wat het was de Vader gaen bootschappen.

Lerden. Hier is Me-vrouw de fles/wat is doch dat voor water?

Hercilia Swijght stil Lerdenia en hout daer van de snater/
O dranck! heylige dranck! door u wort ick verlost/
Mijn ziel verlangter na en wenst dat ghy begost/
Dit schoon onwaerdigh lijf/ons moeder d'aerd te geven
Op dat zy vry vant aertsch' macht by Belcarius leven.
Waer is u hart? o hart: het waerdigst van myn Heer/
Ontfanght een droeve kus/en neemtse van my weer/

Com

Com dranck voldoet u werck/wilt dees schoon oogen duystr'en/
En mijn heel grage Geest/vant aersche lichaem kluystr'en:

Sy giet het venyn inde cop van't hart, en drinct het uyt, de Maeghden weenen ende willent beletten.

Lerden. So niet Me-vrouw ay niet: bedenckt wel wat ghy doet/
't Is ziel moort daer hier na de arme ziel om boet.

hercilia. Swijght Maeghden/'t is niet so ick gae ten Hemel swerven.
En zal aldaer mijn Min/ mijn Belcarius verwerven/
Ick segh u al adieu in eeuwigheyt niet meer/
En zien ick u/ick sterf/gaet kondight dit u Heer/
Dat om Belcarius wraeck/Hercilia is gescheyden/
En bid hem om vergiffen kon niet langer beyden.

Halen de Coninck.

Derde Uytkomst.

De *Coninck, Hercilia* op haer bedde daer by haer staet dochters weenende.

Coninck Hoe ist myn dochter lief? wat dolheyt komt u aen?
Wat is dat ghy wilt doen? wat is dan u bestaen?
Wilt ghy u selven dan so rouck'loos gaen versmyten
En my bedroefde man/het hart uyt 't lyf gaen ryten?
Bedaert/dochter bedaert het leven is te waert
Datment om so een dingh sou lev'ren aen de aerd:
Ick ben u Vader doch! hoe kont ghy hem doen treuren/
Leeft dochter/leeft gerust ten sal niet meer gebeuren.

Hy weent.

Hercilia Spaert Vader u geween/u tranen sijn te laet/
Te laet ist oock met my/voor my en is geen baet/
Ick voel de dranck die werckt/en 't hart begint te woelen/
Een damp myn hooft-pan dampt/die door de aders spoelen/
Nu siet ghy wat u wraeck te wege heeft gebracht/
Nu siet ghy met mijn doot vernietight u geslacht/
Nu siet ghy wat de doot Belcarius kan wercken/
Weent niet 'tis nu te laet/ten sijn geen manbaer mercken/
Mijn Belcarius hebt ghy doen moorden heel verwoet/
Om dat hy hadd' mijn Min/mijn ziel in zijn behoet:
Ick wasser oorsaeck van/ick heb hem in mijn Minne
Getrocken/'t was mijn lust en d'afgodt van mijn zinne.
Of schoon hy niet van stam/noch grooten adel was/
Wat is ons adel stam? niet als verwellickt gras?
Wat is ons ryckdom seght/als wy die moeten laten?

Niet als een laſtigh pack ſo oock ons hooghe ſtaten.
Wat is Phelander oock/hoe wel van grooter ſtof?
Niet als een houte beeld/een boer heel lomp en grof.
Belcarius die was het puyckjen vanden adel/
Hoe aerdich zat zyn lyf te paerd/en inde zadel/
Zijn ommegang ſo zoet/al ſchoon wat m'aen hem ſagh:
Nu ſwemt hy in ſijn bloed door u verwoet heyt ach!
Hoe heuch'lyck ſal't my ſijn/als ick u ſal om armen
Belcarius mijn vrund/ waer dat de doden ſwermen
Hier onder in het rijck dat Procerpyn beheert/
Atropos wacht niet langh/mijn levens draet affcheert/
So ty ick op de reys/ick voel myn eynd' genaken/
Adu V ader/adu/voor al u moordigh wraken;
Ick daegh u voor de ſtoel van Radamanthus haeſt.

Coninck
Swijgt dochter bid ick u! ick zie doch dat je raeſt.

Hercilia
Ay my! wat pijn voel ick te worſ'len door myn leden/
Werckt haeſtigh dolle ſap/en voert my na beneden/
By mijn Belcarius, ick zie hem voor my ſtaen/
Daer gints/daer gints/ayſiet: daer komt hy aengegaen.
Kom voert my met u wegh Belcarius hier onder/
Iupyn brieſſelt dit lijf met u verwoeden donder/
Kom ſpoken haelt my wegh myn troost en wilt niet doen/
Hier is nochtans ſyn hart/ach! hart dat ick u zoen/
Ay my ick ſterf adu/adu al ſ'werrelts glory/
Ghy zijt myn roof en buyt/ick heb van u victo ry. Sy ſterft ſonder de twee leſte letteren te ſpreken.

Larden.
Sy ſterft mijn Heer och! och! en ſchuymbert langs hoe meer.

Pandora
Daer geeftſe noch een ſnick/en leyt het hooft heel neer.

zy weenen.

Coninck
Daer licht ghy ſchoone bloem/ontijdigh laes/verſlagen
Mijn dochter en myn wenſch/wie ſal my helpen dragen
Dit droeve ongeval? Vervloeckt zy tijt en ſtond
Dat ick door Phelander u bey te ſamen vond.
Vervloeckt zy oock de uyr/dat ick ſo bloedich ſlachten
Belcarius mijn knecht: dit waſler of te wachten:
Dit is mijn rechte loon/dat ick verleenden d'oor
Aen Phelander de guyt/ die my daer toe bekoor:
Vergeeft my ſielen beyd/van 't geen ick u dee lyden/
Nu moet ick tot een ſtraf tegens 't berouwen ſtrijden/
Berouwen och/ te laet/de ſaecken ſijn volend/
Mijn bloeyend' Conings huys/die leyt nu laes/geſchend/
Doot zydy dochter dan/ja doot en heel verſcheyden
Dit dee myn onverdocht/dit gingſe my bereyden.
Wie had dat oyt gedocht/dat in een Conings huys
Sou vallen ſulcken ramp en alſo harde kruys?
Wie ſou vermoeden mee dat onder deſe kleeren:

Een

Een so bedroefde hert ramsaligh sou verkeeren?
Och/ had ick u maer weer/en dat ick sterven zouw
Dan waer mijn ziel gerust/verlost oock van haer rouw.
Nu sien ick dat de lucht/de Hemel en de sterren
My heel partydigh sijn/en inde druck verwerren.
Nu sien ick dat Fortuyn, die my so gunstich was/
Weer keert haer staele rat/voor my doch wat te ras.
Nu ist voor my al droef/wat dat mijn oogh beschouwen:
Nu kan ick langer niet myn tranens bron weer houwen.

Hy weent daer na.

Mijn dochter och/och/och/sou zy wel wesen doot

Hy gaet het sien aen't bedde.

Wat mach ick rasen ja/och! wat ben ick in noot?
Op wien wreeck ick het nu?sal ick mijn selfs verscheuren?
Ja/hebb' ick't niet gedaen:of sal'k een ander keuren:
Neen ja/wie ick weet/dien snoo verrader he/
Dien snoo Phelander, die d'oorsaeck was da'k dee
Waer is hy daer/sta vast.

Hy treckt syn degen uyt en loopt een van de kamenieren na, meenende dat het Phelander is.

Pandora Och myn heer/och genade/
Coninck Neen genae isser niet/ghy komt nu veel te spade.
Pandora Ick ben Pandora Heer.

Nu loopt hy Lerdenia na.

Coninck Ja ginder sien ick hem.
Pandora Neen Heer 't Lerdenia is.
Coninck Ick ken hem aen zijn stem.
Lerden. Och Heer en doet my niet.
Coninck Waer sal ick hem dan soecken.
Lerden. In't Paleys.
Coninck Vind ick hem daer so sal hy d'uyr vervloecken.

Binnen.

Lerden. Hier leert ghy Vrunden dat een al te strenge straf/
Noyt voordeel dee/maer staegh/meer quaet als goet opt gaf.

EYNDE.